

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Народні обранці хочуть зекономити бюджетні кошти, щоб збільшити соціальні виплати

Ранкове засідання 11 грудня

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради Володимир Литвин запропонував народним депутатам проголосувати узгоджений напередодні порядок денний на 11 та 12 грудня. «Усі законопроекти, які пропонується розглянути в ці дні, стосуються подолання наслідків фінансової кризи», — сказав він. Відтак порядок денний підтримали 282 народні депутати. Після цього парламент одразу перейшов до їх розгляду.

У НОМЕР

На саміті Євросоюзу тема номер один — клімат

Сьогодні завершується дводенний саміт Євросоюзу у Брюсселі. «Голос України» вже повідомляв, що основною темою зустрічі став так званий «кліматичний пакет» — документ, який засвідчив прагнення до 2020 року скоротити на 20 відсотків викиди CO₂, підвищити на 20 відсотків виробництво енергії з відновлювальних джерел і зменшити на 20 відсотків споживання енергії. Цей план, відомий під назвою «3х20», має прихильників і противників. Зокрема, нові члени ЄС, які виробляють енергію переважно з вугілля, не в захваті від ініціативи підвищити виробництво енергії з відновлювальних джерел. А старі члени Євроспільноти не погоджуються на «механізм солідарності», за яким багатші країни віддаватимуть частину лімітів на викиди CO₂ біднішим державам. Іншою не менш важливою темою саміту стала боротьба зі світовою кризою. На це європейці планують виділити 200 мільярдів євро. Також обговорюється процес імплементації Лісабонської угоди. На момент, коли вистався номер, переговори у Брюсселі тривали.

Довіра в кредит

Довіра населення до банків, підірвана нестабільністю гривні, схоже, почала повертатися. Як повідомив Національний банк України, з 26 листопада відзначають щоденне зростання депозитів громадян у гривнях. За тиждень вони збільшилися на 1,7 млрд. грн. Однак оптимізм НБУ розділяють не всі. За даними останніх соціопитувань, близько 70 відсотків населення України не хочуть зв'язу-

ватися з банками, які щодня «радують» вкладників новими поборами. Зокрема, деякі з них вигадали брати комісію за зняття депозитів. Пояснюється це необхідністю компенсації витрат банку із закупівлі наявних коштів, які нині у дефіциті. Втім, комісію можна обійти, знімаючи депозит уроздріб, але... неприємний осад залишається. Експерти вважають, що такі заходи не сприяють залученню клієнтів, однак у нинішній ситуації мало хто про це думає.

► **СТОР. 4**

Новорічні сюрпризи для передплатників «Голосу України»

Традиційний День передплатника відбувся на Донецькому поштамті. Разом із його співробітниками ми намагалися створити святкову атмосферу для всіх наших старих і нових читачів. Календарі, ручки і блокноти з символікою «Голосу України» стали гарними передноворічними подарунками тим передплатникам, хто залишається з улюбленим виданням і в наступному році. І приємно було чути у відповідь на запитання «що вам найбільше подобається в газеті?»: «Подобається все!»

За спостереженням начальника відділу передплати періодичних видань Донецького поштамту Ніни Тахтарової, День передплатника став улюбленою традицією багатьох донецьких читачів, які використовують чудову нагоду для спілкування з представниками редакцій.

Ліна КУЩ.
На знімку: Ніна Тахтарова вручає календар від «Голосу України» донецчанину Семенові Руденку.

Фото Олексія БУДЬКА.

Дайте взимку льоду

Безвихідна ситуація з фінансуванням Спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву «Крижинка» змусила юних спортсменів, їхніх батьків і тренерів організувати під стінами столичної адміністрації акцію протесту.
— **А що нам робити?** — каже один із батьків юних хокеїстів. — **Оренда льоду коштує від 800 до 1500 гривень за годину, та й то тільки в ранковий час. За все доводиться платити. Київська влада**

припинила фінансування ще у вересні. Досі ми могли самі платити за лід, але зараз настали тяжкі часи, отож і привели сюди своїх дітей.
Ще в жовтні минулого року Кабінет Міністрів прийняв Державну цільову соціальну програму «Хокей України», яку повинні виконувати місцеві ради. Як це відбувається в Києві — можна бачити.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПИТАННЯ РУБА

Черга — кращий агітатор?!

Ніколи не думав, що й на пошті сьогодні є черги. Стою, чекаю. Переді мною декілька жінок-пенсіонерок. Промивають кісточки всім гілкам влади загалом і уряду зокрема. Звісно, американському. «Адже звідти вся криза пішла...» Черга поступово наближається до заповітного віконечка. А жінки переключилися на передплатні ціни. «Якими дорогими газети стали — хоч не передплачуй!» «І ця газета вже не по кишені, і ця...»
Але тут одна з них і каже: «А я ось уже одинадцятий рік передплачую «Голос України». І ціни на нього доступні. Скажімо, вартість п'ятиразового тижневого випуску на місяць приблизно дорівнює вартості пачки хорошого зеленого чаю, а триразового — пачки «Селянського» масла.
Тут чоловік, котрий стояв поруч, взагалі розплився в широкій посмішці: «Та навіть місячна відомча передплата коштує лише, як пляшка «Хортиці».
Чи варто дивуватися, що після такого пізнавального стояння в черзі я до квитанції на жіночий журнал додав ще й квитанцію на парламентську газету. Ось так!

Степан ОМЕЛЬЯНЕНКО.

Розпорядженням Української дирекції УДППЗ «Укрпошта» № 42-730 від 04.12.08 термін приймання передплати продовжено до 20 грудня включно

Поспішіть передплатити собі в дім парламентську газету — справжнього друга і порадирика. Завітайте до найближчого відділення поштового зв'язку міста, району, селища міського типу та села і оформіть передплату на «Голос України» українською чи російською мовами.
Передплатна вартість 5-разового виходу газети на тиждень (крім неділі та понеділка) за індексами 40224 — українською та 40223 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить 10,00 гривень на місяць.
Передплатна вартість 3-разового виходу газети на тиждень — у вівторок, четвер і п'ятницю за індексами 08775 — українською та 08337 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить 6,00 гривні на місяць.
Для підприємств, установ та організацій передплатна вартість газети за індексами 60955 — українською та 60997 — російською мовами становить 30,00 гривень на місяць.
У зазначені суми входить вартість приймання передплати та доставки газети. Надсилайте до редакції копії квитанцій на піврічну або річну передплату п'ятиразового виходу — і ви стаєте учасником розіграшу автомобіля, купи грошей (3000, 2000 і 1000 гривень) та різних подарунків.
«Голос України» чекає своїх читачів і прихильників.

Діалог необхідно налагодити
попри всі розбіжності і конфлікти

У четвер Президент України Віктор Ющенко провів зустріч із Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином.

За словами керівника українського парламенту, під час зустрічі було обговорено соціально-економічну ситуацію в державі. Зокрема, Президент України висловив своє бачення соціальних та економічних процесів, які відбуваються в країні. У цьому контексті глава держави з оптимізмом сприйняв розблокування роботи Верховної Ради України, наголосивши, що сьогодні конче потрібні рішення, які б сприяли стабілізації фінансово-економічної ситуації.

В. Ющенко наголосив на необхідності невідкладного прийняття пакета антикризових заходів, які, у свою чергу, мають бути в основі державного бюджету на наступний рік.

Зі свого боку, В. Литвин висловив переконання, що без спільної роботи всіх гілок влади українське суспільство «спіткають ще більші випробування». За словами Голови Верховної Ради України, розблокування роботи єдиного законодавчого органу «треба розглядати лише як початок діалогу, який необхідно налагодити попри всі розбіжності і конфлікти, що розвели і політичні сили, і окремих політиків, і представників влади по різні боки».

В. Литвин наголосив на необхідності консолідації роботи економічного блоку уряду задля того, щоб якомога швидше підготувати і внести на розгляд парламенту законопроекти антикризового спрямування, які охоплюють усі аспекти життя країни.

«Ці документи мають відбивати системний підхід, який унормує ситуацію у фінансовій системі, реальній економіці, а головне — у соціальній сфері. Самопочуття людей не повинно погіршуватися», — заявив В. Литвин.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Народні обранці хочуть зекономити бюджетні
кошти, щоб збільшити соціальні виплати

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 11 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перший у порядку денному стояв законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання негативним наслідкам впливу світової фінансової кризи на розвиток агропромислового комплексу. За словами доповідача, міністра аграрної політики Юрія Мельника, цей документ дасть змогу селянам зберегти та розвивати аграрне виробництво. А сприяти цьому мають пропонувані зміни розмірів експортних та ввізних мит на аграрну продукцію, створення стабілізаційного фонду, пролонгування кредитів для підприємств АПК та інші заходи.

Співдоповідач, голова Комітету Верховної Ради з питань податкової та митної політики Сергій Терехін, зауважив, що члени комітету висловили низку зауважень до цього законопроекту. Зокрема, деякі пропозиції стосовно митних ставок суперечать зобов'язанням України перед Світовою організацією торгівлі. Так само є зауваження і до пропозицій уряду стосовно операцій із давальницькою сировиною. Проте, незважаючи на це, комітет рекомендував ухвалити цей законопроект у першому читанні та під час підготовки до другого врахувати висловлені зауваження, інакше до цього законопроекту буде застосовано вето.

З альтернативним законопроектом виступив заступник голови Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Сергій Рижук (Партія регіонів). Він зазначив, що під час розгляду урядового законопроекту майже всі члени комітету висловилися за його відхилення, оскільки цей документ не системний та не вирішує проблем в АПК. Як приклад він зазначив, що уряд пропонує підтримувати лише великих аграрних товаровиробників, тоді як у фермерських та особистих господарствах сьогодні виробляється дві третини продукції АПК, а отже, якщо надавати підтримку, то всім.

Під час обговорення Катерина Ващук (Блок Литвина) зазначила, що підтримує і урядовий, і альтернативний законопроект, а тому сьогодні потрібно спільно подумати над тим, як напрацювати єдиний документ. Петро Симоненко (КПУ) висловив думку, що запропоновані законопроекти — це лише латання дірок та й то переважно на користь олігархів. Іван Кириленко (БЮТ), наголосивши, що аграрна галузь може стати тим локомотивом, який виведе країну із кризи, запропонував підтримати в першому читанні урядовий законопроект та під час доопрацювання врахувати пропозиції депутатського законопроекту. Як наслідок, 233 народні депутати підтримали в першому читанні урядовий законопроект.

Наступний законопроект — про заходи соціального захисту населення від наслідків світової фінансової кризи — представляв народний депутат В'ячеслав Кириленко («НУ—НС»). За його словами, мета законопроекту — економія бюджетних ресурсів та спрямування їх на збільшення зарплат і соціальних виплат. Оскільки інфляція сьогодні сягнула 19 відсотків, а вартість деяких продуктів зрос-

ла на 100 відсотків. Цим документом, зокрема, пропонується запровадити мораторій на збільшення штатного розпису у всіх органах державної влади, мораторій на збільшення фінансування органів держави (окрім зарплат, сплати комунальних послуг та деяких інших позицій), мораторій на капремонт та закупівлю нових автомобілів. «Це має стосуватися і Верховної Ради, і Кабінету Міністрів, і Президента», — сказав він.

Окрім того, пропонується запровадити норми, які передбачатимуть фінансування часткового безробіття (в разі неповного робочого дня чи тижня) в розмірі дві третини від тарифної ставки. Зміни до закону про зайнятість передбачають фінансування за рахунок бюджету державних робіт (ідеться про будівництво доріг, мостів тощо). Ще одна пропонування зміна до законодавства стосується запровадження єдиної тарифної сітки, бо якщо сьогодні мінімальна зарплата вже має становити 605 гривень, то розмір першого тарифу тарифної сітки обмежено 545 гривнями. В. Кириленко зазначив, що якщо законопроект не буде ухвалено до кінця 2008 року, то від цього постраждають мільйони бюджетників.

За ухвалення цього законопроекту в першому читанні проголосували 266 народних депутатів. Далі голова Комітету Верховної Ради з питань правосуддя Сергій Ківалов поінформував народних депутатів про ситуацію довкола затримання при отриманні хабара в особливо великих розмірах голови Львівського апеляційного адміністративного суду Ігоря Зварича. За його словами, сьогодні Генпрокуратура проводить відповідне розслідування, проте до завершення судового слідства потрібно ухвалити рішення про відсторонення цього судді. «Оскільки призначав його Президент, то й відсторонити його має Президент», — зазначив він. Проте глава парламенту повідомив, що від Генпрокуратури до Верховної Ради уже надійшла постанова про відсторонення голови Львівського апеляційного адміністративного суду І. Зварича. Також з цього приводу висловився Голова Верховного Суду Василь Онопенко. Він зазначив, що розслідування у справі І. Зварича буде завершено, але він проти того, щоб будь-кого до рішення суду називали злочинцем. В. Онопенко також зазначив, що як тільки від Генпрокуратури до Верховного Суду надійдуть документи стосовно арешту судді І. Зварича, Верховний Суд негайно звернеться з цього приводу до парламенту.

На початку засідання головуючий привітав із днем народження народних депутатів Геннадія МОСКАЛЯ та Миколу ТОМЕНКА.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ірина Акімова, Ірина Горіна, Юлія Новікова.

Геннадія МОСКАЛЯ та Миколу ТОМЕНКА.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Капіталізація банків відбудеться
за участю держави

Комітет із питань фінансів і банківської діяльності рекомендував парламенту прийняти за основу проект закону «Про особливості капіталізації банків за участю держави». Пропонується визначити порядок участі держави в капіталізації банків, що передбачено Законом «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України».

Капіталізація банків за участю держави, згідно з документом, проходитиме впродовж 2008—2009 років. Загальний обсяг витрат держави на ці заходи становитиме 50 млрд. гривень.

Законопроектом, зокрема, передбачається надання фінансової допомоги банкам за рахунок стабілізаційного фонду та випуску облігацій внутрішньої державної позики, шляхом виділення субординованих позик або оплати державними цінними паперами акцій, що емітуються такими банками.

Наука підставить плече

Шляхи використання науково-технічного потенціалу України обговорено за ініціативою Комітету з питань науки і освіти під час «круглого столу» на тему: «Інноваційна діяльність у сфері науки і освіти України в антикризовому контексті». В заході, який пройшов в Національному технічному університеті «Київський політехнічний інститут», узяли участь народні депутати, керівники міністерств, наукових та вищих навчальних закладів, представники громадськості.

У своєму виступі голова Комітету з питань науки і освіти Володимир Полохало наголосив, що «державна політика у сфері вищої ос-

віти має зробити акцент на передачі наукових розробок зі сфери одержання знань у виробництво». На його думку, досягти цього можливо шляхом створення ринку об'єктів інтелектуальної власності та інноваційної інфраструктури.

Під час засідання зазначалося, що створенню інноваційної інфраструктури та цивілізованого ринку об'єктів інтелектуальної власності перешкоджає низка проблем, ключовими з яких є «розпорошення і дублювання управ-

лінських функцій, відсутність механізмів введення в господарський обіг об'єктів права інтелектуальної власності, нерегульованість питань з виплати винагороди авторам інтелектуального продукту». Як наслідок — за останні чотири роки показники впровадження інновацій в українській економіці залишаються незмінними або навіть зменшуються.

«Комуналка»
зачекалася реформи

Комітет із питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендував парламенту прийняти за основу зміни до Закону «Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2004—2010 роки».

Законопроект, поданий народними депутатами Володимиром Рибаким та Олександром Поповим, окреслює проблеми, на розв'язання яких спрямовано програму, визначає і обґрунтовує шляхи та засоби їхнього вирішення, джерела фінансування. Автори, зокрема, пропонують збільшити витрати на реалізацію програми до 33,7 млрд. грн., що у 8,5 рази більше порівняно з показниками, затвердженими чинним законом.

Члени комітету, загалом підтримавши законопроект, водночас висловили зауваження стосовно значних видатків з державного бюджету на реалізацію заходів програми. Комітет вважає, що законопроект необхідно розглянути в першому читанні одночасно із законопроектом про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2008—2012 роки, а під час підготовки до другого читання об'єднати їх в один законопроект.

За повідомленнями
Інформаційного управління Верховної Ради.

У зростанні цін винна торговельна мережа

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Під час економічної кризи найбільший вітчизняний виробник побутової техніки — «Група Норд» — орієнтується на випуск дешевших моделей та нові технології. Про це заявив у Донецьку народний депутат України, президент холдингу «Група Норд» Валентин Ландик. За його словами, на підприємствах групи не було скорочення чисельності працівників, хоча їхня кількість зменшилася з 15 тисяч до 13,5 тисячі осіб протягом року: за рахунок природного відпливу кадрів.

— Ми цю кризу відчули ще в березні-квітні, коли побачили, що в Україні, Росії та Європі почали купувати дешевші вироби, — зазначив народний депутат. — І зрозуміли: відбувається щось неладне. Але на той час ми вже встановили нове високопродуктивне обладнання і довели продуктивність праці працівників до європейської. Завдяки цьому перейшли на двозмінний режим роботи замість тримісного.

Очікується, що до кінця року холдинг випустить продукції на суму 2 881 мільйон гривень (в 2007-му випустив на 3 389 мільйонів гривень). За останні два місяці обсяг випуску зменшився на 20 відсотків, на стільки само знизилася середня зарплата. Разом із

тим народний депутат підкреслив, що підприємство випускає холодильники до торговельної мережі за попередніми цінами. І обурився, що магазини переписують ціnnики у бік збільшення як на імпорту, так і на вітчизняну техніку. «Наш відділ маркетингу і відділ продажів почали дуже серйозно з ними розмовляти, — пояснив В. Ландик. — Або ми піднімомо вам ціни, або, будь ласка, не грайтеся. Чому, на якій підставі ви піднімаєте ціни? Криза, люди хочуть купити дешевше. Якщо ми партнери, то давайте працювати. Інакше ми піднімомо для торгівлі ціни до того рівня, який у них є».

Днями холдинг «Група Норд» відзначив своє 45-річчя. Це най-

Фото Олексія БУДЬКА.

більший в Україні виробник складної побутової техніки, який об'єднує 26 підприємств і організацій. Тут виготовляють побутові холодильники, морозильники, торговельну холодильну техніку, газові, електричні плити, кондиціонери, пральні машини, пілососи, електроводонагрівачі, складні комплектуючі вироби. Всі наукові і конструкторські розробки створюються у підрозділі хол-

дингу — Українському науково-дослідному і проектно-конструкторському інституті побутового машинобудування.

Ліна КУЩ.

Донецьк.
На знімку: Валентин Ландик (праворуч) приймає вітання з нагоди 45-річчя «Норду» від голови Донецької обласної державної адміністрації Володимира Логвиненка.

САМОВРЯДУВАННЯ

Криза зменшила бюджетні надходження

Якщо вірити статистиці, Запорізька область продовжує втримувати позитивну динаміку промислового виробництва. Однак про справжній стан речей свідчать не лише черги в заводських відділах кадрів, де звільнені працівники отримують після повного розрахунку свої трудові книжки, а й обмілілий потічок бюджетних надходжень.

На початок грудня бюджет Запоріжжя вже недоотримав 14,7 мільйона гривень. Здебільшого це податок з доходів фізичних осіб. За словами заступника начальника фінансового управління міськради Людмили Мамай, порівняно з аналогічним періодом минулого року істотно зменшили податкові відрахування відкриті акціонерні товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь», «Мотор Січ», «Український графіт», «Завод «Дніпроспецсталь», «Запоріжжвогнетрив», ЗАТ «Запорізький завод феросплавів». На 600 тисяч гривень скоротилися і надходження від

банків. Це — наслідок урізання фондів оплати праці на промислових підприємствах та в банківських установах.

Відповідно до плану антикризових заходів, затвердженого сесією міськради, підтримати бюджет мають надходження від штрафів, котрі запоріжці заплатили за порушення Правил дорожнього руху. Сума й справді вийшла кругленька — понад мільйон гривень. Але всупереч чинному законодавству ці кошти держава навпіл не ділить, а практично всі забирає собі. Бо 26 тисяч гривень, які випадково «зачепилися» в міському бюджеті, свідчать про те, що навіть у кризових умовах уряд нама-

гається перекласти свої проблеми на плечі територіальних громад.

Найважливішим завданням нині, вважає міський голова Євген Карташов, має стати збереження працездатності й кадрового потенціалу трудових колективів. Це розуміють і влада, і роботодавці. Однак, за інформацією директора міського Центру зайнятості Владислава Драчова, з початку кризи на біржі праці зареєструвалися 2367 безробітних. Серед них — майже 500 колишніх працівників Запорізького автомобілебудівного заводу та півсотні продавців двох супермаркетів. Заявки на скорочення робочих місць уже подали 54 підприємства, в тому числі такі перспективні, як ВАТ «Перетворювач», ВАТ «Мотор Січ» та завод силових трансформаторів. І, хоча директор міського Центру зайнятості не схильний драматизувати ситуацію (мовляв, наступного року, коли прогнозується пік кризи, статус безробіт-

них загрожувє всього лише 15 тисячам запоріжців, а от у 1999 році їх тільки на обліку перебувало більше 20 тисяч), його оптимізм аж ніяк не поділяють ті, хто вже опинився за прохідною.

Зниження реальних доходів населення вже відчули на собі й підприємства торгівлі. Порівняно з попереднім місяцем у листопаді товарообіг по групі продовольчих товарів скоротився на 16, а по непродовольчій групі — на 22 відсотки. Але й на ринках людей не побільшало, бо ціни там такі само високі, як і в супермаркетах. Зате міліція реєструє потроєння кількості крадіжок. Особливою популярністю у злодіїв користуються автомобілі, точніше їхні колеса та «начинка» салонів, а також верхній одяг. Останнє означає, що людей у темну пору доби знову почали роздягати на вулицях, як на початку дев'яностих років...

Микола МАНЬКО.

У НОМЕР

Заступив на пост міський голова Феодосії

На позачерговій 42-й сесії Феодосійської міськради оголосили остаточні результати виборів керівника міста. Новим головою міськради став Герой України, депутат Верховної Ради автономії, «регіонал» Олександр Бартенев, один із семи кандидатів на цей пост.

За Олександра Володимировича проголосували понад 70% феодосійців, що прийшли на виборчі дільниці. З входженням на посаду голову приморського міста привітав глава уряду автономії Віктор Плякіда, який зачитав вітальний адрес Президента України Віктора Ющенка. До привітань приєдналися перший заступник постійного представника Президента в Криму Євген Драпятий, керченський міський голова Олег Осадчий, представники духовенства і громади міста.

Після складання присяги державного службовця новообраному міському голові вручили тимчасове посвідчення й він приступив до роботи із впорядкування та поліпшення життя феодосійців.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням зі списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів народного депутата України Іваненка В. Г.:

Горелого Дмитра Едуардовича (номер посвідчення 315/11),

Плакиси Лариси Семенівни (номер посвідчення 315/12), Романенка Павла Івановича (номер посвідчення 315/13), Хижняка Валентина Михайловича (номер посвідчення 315/14),

Щербушенка Станіслава Леонідовича (номер посвідчення 315/15),

Латенка Василя Миколайовича (номер посвідчення 315/20).

Управління кадрів.

Перший у країні Музей історії місцевого самоврядування відкрито у Дніпропетровську

У Дніпропетровську, в будинку обласної ради, відкрито перший в Україні Музей історії місцевого самоврядування. Експозиція розташувалась на площі в понад 200 квадратних метрів. На її створення, а також на ремонт приміщення впродовж двох років з обласного бюджету було використано майже 400 тисяч гривень. Першу екскурсію тут провели для депутатів обласної ради, голів районних та міських рад, працівників ЗМІ.

Відлік місцевого самоврядування у краї ведуть з часів Запорозької Січі (XIV—XVIII ст.), яка являла собою християнську республіку (п'ять із восьми січей розташовувалося на території нинішньої Дніпропетровщини). З кінця XVI століття в губернії, як і в усій Російській імперії, функціонували виборні міські думи. У Катеринославі дума проіснувала з 1787-го по 1919 рік. Після реформ 60-х років XIX століття виникають органи земського самоврядування (губернські, повітові). Перші

Ради робітничих депутатів обираються під час революції 1905 року, а після 1917-го Ради депутатів трудящих стають головною формою самоврядування в Україні, Росії та інших республі-

ках, які об'єдналися у 1922 році в СРСР. Серед експонатів — численні документи, фотографії, одяг, кабінетні меблі першої половини минулого століття.

Окремі розділи експозиції присвячено відомим діячам, які багато зробили для зміцнення самоврядної системи та індустріального і соціально-культурного розвитку регіону. Серед них Олександр Поль, родина Миклашевських, Григорій Петровський, Леонід Брежнев, Володимир Щербийський.

Сьогодні на Дніпропетровщині місьцеве самоврядування здійснюють обласна рада, 22 районні, 13 міських міст обласного значення, 7 міських районного значення, 18 районних у містах, 288 сільських та 40 селищних рад. До їх складу входять 8731 депутат. Під час урочистого відкриття музею голова обласної ради Юрій Вілкул передав до експозиції примірник першої і поки що єдиної в Україні Програми розвитку місцевого самоврядування, затвердженої на сесії облради у травні минулого року, в рамках якої за бюджетні кошти вже відремонтовано тридцять приміщень сільських рад, придбано для них 39 автомобілів, завершується підключення всіх місцевих рад до єдиної комп'ютерної мережі. Власне, цей музей створено також завдяки цій програмі.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

На знімку: голова облради Юрій Вілкул разом із головою Юр'ївської районної ради Катериною Кривко відкривають Музей історії самоврядування.

Фото автора.

За останні два місяці обсяг випуску зменшився на 20 відсотків, на стільки само знизилася середня зарплата

Фінансування соціальних видатків держбюджету у грудні забезпечується в повному обсязі, заявив міністр фінансів Віктор ПИНЗЕНИК (*Укрінформ*)

Пожежа у львівській квартирі відомого художника Романа Сельського знищила декілька його творів (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► *ЧЕРНІВЦІ*
Новий «рекордний» хабар на Буковині

Найбільший хабар, задокументований цього року на Буковині, становить 144 тисячі доларів. Його запропонували за незаконне виділення земельної ділянки. Про це повідомив в. о. начальника УБОЗ УМВС у Чернівецькій області Микола Нємцов.

Сфери земельних відносин та митниці залишаються найкорумпованішими на Буковині. Так, до кримінальної відповідальності за хабарі цього року в області притягаються посадові особи Вадул-Сіретської та Кельменецької митниць, депутат районної ради, депутати сільських та селищних рад. Митників переважно звинувачують у тому, що, зловживаючи службовим становищем, вони пропускали контрабанду цигарок, а депутатів — у порушенні земельного законодавства під час виділення земельних ділянок.

Сергій СУЛИМА.

► *ПОЛТАВЩИНА*
Правоохоронці полюють на неякісні петарди та салюти

Напередодні Новорічних свят представники правоохоронних органів, управління ГУ МНС України в Полтавській області та управління у справах споживачів перевіряють заклади, що реалізують піротехнічну продукцію згідно з ліцензіями. Серед виявлених порушень — відсутність вивіски чи продаж засобів не на найвищому поверсі (як того вимагає безпека) багатоповерхового торговельного центру.

Тему використання піротехніки порушили й на нараді у міськвиконкомі, нагадавши керівникам ресторанних закладів та крамниць вимоги до застосування небезпечного товару. Крім того, нині починаються рейди ринками, де петарди і салюти зазвичай продають без сертифіката якості та ліцензії.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

► *ДНІПРОПЕТРОВЩИНА*
Матерів-героїнь підтримали фінансово

Двадцятьом жінкам, яким нещодавно було присвоєно почесне звання «Матері-героїні», на урочистому прийнятті в облдержадміністрації разом з державними відзнаками вручили ще й іменні сертифікати на 10 тисяч гривень. Така грошова підтримка з обласного бюджету передбачена для всіх матерів-героїнь, а їх сьогодні на Дніпропетровщині — 122.

— Виховувати дітей непросто, тим більше, що перших трьох я піднімала сама, без чоловіка. Тому дуже сумнівалася, що останню, п'яту, дитину буду народжувати. Та й соромилася своєї пізньої вагітності, адже старшому сину на той час уже двадцять виповнилося. Настю врятував старець, який з'явився уві сні і назвав мене вбивцею, — зізналася кореспонденту «Голосу України» Галина Василівна Зикова з міста Апостолового. — Тепер натішитися не можу донечкою — їй уже шістнадцять».

На захист багатодітних родин в області діє чимало соціальних програм. Цього року за рахунок обласного бюджету 22 сім'ї, які виховують дев'яток і більше дітей, були забезпечені мікроавтобусами «Газель», 119 родин, у яких виховується семеро і більше дітей, отримали матеріальну допомогу з розрахунку 1 тис. грн. на дитину, а шість сімей, які поповнилися трійнями, одержали по 50 тис. грн.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Довіра в кредит

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На щастя, деякі банки все-таки готові йти назустріч клієнтам, розуміючи їхні проблеми в цій ситуації. Найближчими днями вони навіть збираються підписати меморандум з Національним банком України і Міністерством фінансів про спільні узгоджені дії із врегулювання проблем повернення кредитів громадянами й підприємствами. Документ містить кілька варіантів розв'язання проблем у відносинах «банк—позичальник». У ньому передбачені також заходи НБУ та Міністерства фінансів для підтримки банків.

Але вже сьогодні українські компанії показують приклади врегулювання проблемних питань в умовах фінансової нестабільності. Так, концерн «Беарс Фуд Інгредієнтс», що є одним з найбільших в Україні виробників добавок для харчової промисловості, днями зумів домовитися зі своїм фінансовим партнером — «БГ Банком» про продовження співробітництва. «Банк, як гідний партнер, запропонував підприємствам концерну програму підтримки й розвитку бізнесу. У грудні планується підписання документів, що підтверджують плани обох сторін щодо співробітництва в 2009 році», — повідомив про досягнення президент концерну Дмитро Березовський.

«Інвестиції в реальний сектор економіки на 80% складаються з довгострокових позикових коштів, дострокове повернення яких призведе до зупинки підприємств, скорочення робочих місць і зниження платежів у бюджет», — пояснив

він. Тому, на його думку, банкам не варто рятувати себе за рахунок промисловості, вимагаючи дострокового погашення кредитів. «Адже економіка — це як картковий будиночок. Якщо ляже промисловість, що й робиться, — сказав він. — З «Беарс Фуд Інгредієнтс» ми виробили програму, що дасть можливість групі не припиняти виробництво, не припиняти відвантаження й рухатися далі».

Президент Національної сільськогосподарської палати України Михайло Гладій також вважає, що саме в умовах кризи банки повинні подавати приклади партнерства. «Клієнт для банків — це священна корова, на яку вони повинні молитися. Коли банки залучають кошти, вони це пам'ятають, але коли гроші вже отримані, вони часто про це забувають», — сказав він «Голосу України».

Заступник голови Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин Сергій Рижук зазначив, що в період фінансової кризи в країнах ЄС у першу чергу захищають вкладників, в Україні ж пріоритет надають банкам. «Може,

тому й криза в нас загострюється», — припускає народний депутат. С. Рижук навів приклад, коли для реалізації домовленостей уряду з банками про продовження кредитів підприємствам аграрного сектору до 1 червня 2009 р. нерідко доводиться підключати політиків, експертів і навіть Національний банк.

Яна ОСАДЧА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Майстриня з районного центру Старобільськ (Луганська область) Єлизавета Главацька вже не перший рік створює унікальних портретних ляльок, кожна з яких, незалежно від схожості з кимось із близьких їй людей, насамперед — символ Слобожанщини.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Вчителі збираються страйкувати

— Якщо не буде зарплати, ми вийдемо страйкувати, — таку заяву, адресовану й представникам влади, зробили вчителі Вінниці на зборах міського комітету профспілки педагогічних працівників.

Присутній на зібранні заступник міського голови Вінниці Микола Гунько запевнив освітян, що зменшення платні, а також скорочення штатів у освітніх закладах поки що не передбачається. «Все, що маєте отримати за листопад—грудень, отримаєте, — наголосив чиновник, — але можлива нетривала затримка, лише на кілька днів. Це проблема не вінницька, а загальнодержавна».

Освітняни з обуренням говорили про постанову Кабміну № 939. Цей документ, за їхніми

словами, зупиняє підвищення зарплати педагогічним працівникам першого розряду відповідно зі збільшенням мінімальної платні в державі. За словами голови Вінницького обкому профспілки працівників освіти і науки Сергія Пугачова, Кабмін тим самим обмежив учителів у правах. Освітняни вимагають скасування цієї постанови. Вони також проти затримки з виплатою зароблених грошей, зменшення платні і скорочення працюючих.

— У разі невиконання наших вимог ми готові вдатися до страйку, — кажуть в обкомі профспілки освітян. І додають, що їхні дії підтримує Федерація профспілок області.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Щодоби у столиці крадуть 25—30 мобільних телефонів

У Києві побільшало вуличних крадіжок. За інформацією міліції, сплеск крадіжок припадає на четвер і п'ятницю в години пік. Злодії чистять кишені та сумки у громадському транспорті, магазинах та на базарах. Однак останнім часом побільшало таких злочинів просто на вулиці. При цьому грабіжники застосовують просту схему: підбіг, ударив, відібрав, утік.

Киянку Марину Василівну пограбували біля свого будинку на проспекті Перемоги. Жінка поверталася з роботи пізно ввечері.

— Коли я підійшла до свого будинку, до мене підбіг чоловік, повалив на землю, відібрав сумку з грошима та втік, — каже пані Марина. — У сумці було 500 гривень, дві кредитні картки та різні жіночі дрібнички. В будинку консьєржа немає, там встановлено кодовий замок — не було кого й на допомогу покликати. Головне, що жива залишилася. Відразу написала заяву до Шевченківського управління міліції. Однак навряд чи там знайдуть злодія.

Така сама доля спіткала Валентина Олександровича. Чоловіка пограбували в парку Партизанської слави.

— Я вийшов подихати свіжим повітрям, — розповідає Валентин Олександрович. Повертався додому коли стемніло. Однак зненацька до мене підбіг чоловік і вдарив по обличчю. Я впав, коли отямився, помітив, що відсутні гаманець і два мобільні телефони. Намагався знайти міліцію, однак її в парку в той час не було.

За словами правоохоронців, останнім часом кияни дедалі більше заявляють про пограбування. Вісім із десяти вуличних крадіжок — саме телефони. Адже вони є у школярів і пенсіонерів, у багатих і бідних.

— Щодоби у столиці крадуть майже 25—30 телефонів, — розповідає начальник карного розшуку м. Києва Максим Гаврилюк. — Злодії відразу їх перепродають. Знайти їх потім дуже складно. Однак можливо. Вже цього року 60 чи 70 мобільних телефонів ми знайшли.

За словами працівника Центру зв'язків з громадськістю столичної міліції Наталії Сторожик, у Києві побільшало кишенькових злодіїв. Найбільше їх в метро. Люди, одягнуті в пальта й куртки, стають легкою здобиччю у громадському транспорті для зловмисників. Тільки за 2008 було затримано 130 кишенькових злодіїв. Порушено карних справ лише 37. Адже, щоб посадити за грати злодія, сума поцупленого має перевищувати славнозвісні 772 гривні. Крім того, якщо грабіжника спіймали «на гарячому», але йому вдалося позбутися викраденого, то довести його провину буде майже неможливо.

Тому правоохоронці радять уникати розмов по телефону на вулиці у вечірню пору. Якщо ж на вас все-таки напали, слід негайно звертатися до міліції, адже зволікання значно знижує шанси затримати зловмисника. За умови, якщо потерпілий поінформує правоохоронців протягом п'яти хвилин після нападу, є 80-відсоткова гарантія, що злочинця вдасться затримати.

Олександр ПЕКНИЙ.

Голод у... Кабміні

Учора в Кабінеті Міністрів України голодували. Щоправда, не урядовці, а колишні ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС. На такі радикальні дії шістьох чоловіків спровокувала бездіяльність держави у сфері захисту прав чорнобильців. Мовляв, влада взятих на себе зобов'язань не виконує.

— Напередодні третьої річниці відзначення Дня учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, — каже Анатолій Турченко, учасник акції, — ми сподіваємося, що на нас врешті-решт звернуть увагу. Ми вже не перший рік звертаємося і до уряду, й до інших установ, але, як бачимо, нічого це не дає. Сьогодні вкотре передамо наші вимоги до Кабміну.

Вимог у голодуючих кілька. Основна — приведення норм та положень Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» у відповідність до Конституції України. На додаток — заборонити Кабінету Міністрів надалі вносити будь-які зміни, що «погіршують стан чорнобильського закону, а також впливають на невиконання державою своїх зобов'язань». На все про все протестувальники дали уряду три місяці. Якщо їх вимоги не будуть враховані, планують звертатися до вищих інстанцій, аж до міжнародних судів.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Ліквідатори аварії на ЧАЕС (зліва направо) Валентин Подрядчиков із Харкова, Ігор Турбаєвський з Олександрії Кіровоградської області та Василь Сергієнко з Києва.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

АМК порушив справу проти підвищення цін на проїзд у транспорті й готує розслідування проти фармацевтів

Антимонопольний комітет України вчора ухвалив рішення порушити справу про незаконність підвищення тарифів на проїзд у київському електротранспорті проти Київської міської державної адміністрації, Київського метрополітену і «Київпастрансу». Про це учора під час прес-конференції повідомив в. о. голови АМК Олександр Мельниченко.

Він зазначив, що розгляд справи відбудеться через десять днів з моменту внесення подання про притягнення цих суб'єктів до відповідальності за порушення антиконкурентного законодавства, передає УНІАН. Нагадаємо, КМДА видала розпорядження про підвищення вартості проїзду в міському пасажирському транспорті в три—чо-

тири рази. З 4 листопада 2 гривні коштує одна поїздка в метрополітені. Проїзд у наземному транспорті — 1,5 гривні, якщо купити квиток заздалегідь у кіоску, і 2 — у салоні автобуса, трамвая, тролейбуса.

Крім того, на прес-конференції йшлося і про проблеми фармацевтичної галузі. Олександр Мельниченко зая-

вив, що підозрює представників фармбізнесу в створенні штучного дефіциту медпрепаратів. За його словами, такі факти поки що АМК не встановлено, проте у цьому напрямку планується провести ретельне розслідування. Якщо порушення будуть виявлені, то комітет жорстко на них реагуватиме, переконував Олександр Мельниченко.

Інвестора не злякала криза

У Рівному підписано контракт між португальською компанією та українськими будівельниками на спорудження в райцентрі Гоша нової фабрики з виготовлення одноразового медичного одягу. Інвестор, якого привабило близьке розміщення нового виробництва до головного ринку — Центральної Європи, готовий вкласти у проект понад 6 мільйонів євро. Компанія розраховує вже в лютому 2010 року ввести фабрику в дію. На ній працюватимуть двісті п'ятдесят людей, згодом кількість робочих місць сягне 420. Уже нині центри зайнятості готують спеціалістів для нового підприємства.

Олександра ЮРКОВА.

Румуни хочуть закрити на кордоні з нами п'ять митних переходів

Відповідно до вимог ЄС уряд Румунії подав на розгляд прем'єр-міністра країни проект меморандуму про закриття місцевих пунктів пропуску через українсько-румунський державний кордон. Це: «Раковець—Дяківці», «Клімешів—Біла Криниця», «Віков-де-Сус—Краснольськ», «Ульма—Руська» та «Ізвоареле-Сучевей — Шепіт». У разі підписання цього документа українську сторону мають повідомити за місяць до закриття згаданої інфраструктури.

Чутки про закриття кордону загострили обстановку в прилеглих населених пунктах, мешканці яких

користуються спрощеною процедурою відвідин сусідньої держави. Близько 80 громадян зібралися біля КПП в Герцаївському районі, намагаючись з'ясувати обставини справи. Прикордонники змогли тільки заявити, що офіційного повідомлення від румунської сторони поки що не надходило. Проте люди стурбовані, що чиновники ЄС, які всміхаються на телеекранах Президентів України та міністрів закордонних справ, насправді роблять усе, щоб максимально відокремити простих українців від ЄС.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Зібрані мамою-заробітчанкою євро син програв

Гроші, зароблені за кордоном, мешканка одного з сіл Зборівського району передавала матері. А та зберігала їх у літровій банці на горіщі — майже 17 тисяч євро. 19-річний онук підгледів, де бабуся ховає гроші. Хлопець приставився до ігрових автоматів, тому його походи до схованки стали регулярними. Сподівався, що колись відіграється і покладе вкрадене на місце. Програвши у Тернополі 2,5 тисячі євро, хлопець подався шукати щастя до Одеси. Жив на широку ногу: витрачав заробітчанські гроші на азартні ігри, розваги, відпочинок. Там його і знайшли зборівські правоохоронці. На жаль, це не перший випадок, коли зароблені батьками тяжкою працею за кордоном гроші їхні чада спускають у барах, ресторанах, ігрових залах.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

Страва від ресторана «Тіфліс», представлена на фестивалі «Кулінарне мистецтво-2008», який пройшов у Вінниці.

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

Інтернет поза законом

Експерти кажуть, що боротися треба із розповсюджувачами порнографії, а не з усією глобальною мережею

Інтернет-асоціація України вже вкотре ініціює проведення діалогу з представниками МВС, законодавцями та громадськістю, щоб унеможливити поширення забороненої інформації в українському сегменті світової павутини. Як розповіла «Голосу України» голова правління ІНАУ Тетяна Попова, для цього 17 грудня буде проведено «круглий стіл».

Поштовхом для проведення консультацій стало нещодавнє вилучення правоохоронцями серверів однієї з найбільших файлообмінних (можна було безкоштовно скачувати фільми, музику, книжки) мереж України Infostore.org, котра мала близько 1,5 мільйона користувачів. Як повідомив під час прес-конференції начальник Департаменту боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, МВС України Михайло Андрієнко, «на адресу Департаменту не раз надходили звернення громадян про розповсюдження на цьому сайті продукції порнографічного характеру... Було також близько 100 звернень із інших країн: Бельгії, Франції, Австралії».

Та закриття сайтів — не вихід, зазначають в ІНАУ, адже хакер може легко розмістити заборонені повідомлення навіть на сайті МВС, та не закривати ж його через це! На думку членів асоціації, правоохоронці працюватимуть результативніше, якщо налагодять партнерські стосунки із учасниками ринку. Приміром, як розповів член правління ІНАУ Дмитро Гришук, 2006 року у Києві завдяки такій співпраці було виявлено та закрито порностудію, і це — реальне досягнення. Експерти додають, що й отримати інформацію про тих, хто розмістив «полуничку» на вилученому сайті складніше, ніж звернувшись за допомогою до автора проекту.

Тож фахівці вкотре наголошують на необхідності законодавчо врегулювати (відповідно до демократичних стандартів) передачу інформації мережами та розробити Кодекс Інтернет-етики. А поки цього немає, закликають боротися проти тих, хто створює й поширює порнографічну, расистську та іншу заборонену інформацію, а не авторів і читачів українських сайтів.

Анна БОЙКО.

СВІТ КОРОТКО

► ПОЛЬЩА

Східне партнерство пропонує більшш можливості, а не перспективу членства

Варшаву з робочим візитом відвідала делегація МЗС України на чолі з керівником відомства Володимиром Огризком. Започатковано нову форму координації діяльності двох держав у зовнішньополітичній сфері — Ряду керівництва МЗС України і МЗС Польщі. Щоправда, за результатами першого засідання Ради планованого підписання декларації до угоди про правила малого прикордонного руху не відбулося. За словами Радослава Сікорського, це буде зроблено найближчими днями.

Під час розмови двох міністрів з журналістами йшлося і про нову форму співпраці України та ЄС — Східне партнерство. Зокрема, на запитання кореспондента «Голосу України», чому нашу країну у цьому проекті зрівняли з такими державами, як Вірменія та Білорусь, на які теж поширюватиметься програма Східного партнерства, Радослав Сікорський відповів: «Україна з п'ятьма іншими державами запрошена до Східного партнерства і напевно, як найбільша з них, матиме більшш можливості використання благ в рамках цієї політики... Коли Польща, Чехія, Словаччина та Угорщина розпочинали свій шлях до НАТО та ЄС, вони йшли до цієї мети спільно, недовлячись на те, що Польща є більшою від цих трьох країн разом узятих. Отже, не слід це трактувати як дискримінацію України. А навпаки, ми сподіваємося, що Україна візьме участь у конкретних програмах партнерства пропорційно до своїх можливостей. Звичайно, що рішення про прийом країни до ЄС будуть ухвалюватися окремим шляхом».

У цьому контексті польського міністра підтримав його український візаві, який назвав цю ініціативу «додатковим важливим елементом, який допоможе Україні наблизитися до ЄС». Володимир Огризко сподівається отримати позитивну відповідь щодо Східного партнерства від Європейської Ради, саміт якої відбувається цими днями у Брюсселі.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

► ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Евтаназія в ефірі

Уперше цей акт було показано по телебаченню у Великій Британії. Телеканал «Sky» показав документальний фільм, у якому було зафіксовано останню хвилину людини, що вдалося до евтаназії у швейцарській клініці. 59-річний Крейг Еверт страждав на невиліковне захворювання рухомих нейронів головного мозку. У фільмі було показано, як Еверт приймає смертельну дозу ліків.

► СОМАЛІ

Пірати захопили ще два судна

Сомалійські пірати захопили два еменські рибальські судна в Аденській затоці. В полоні опинилися 22 члени екіпажів. При цьому восьми рибалкам удалося сховатися на невеликому човні, передає Сі-Ен-Ен з посиланням на еменські ЗМІ.

Тим часом США внесли до Ради Безпеки ООН проект ще однієї резолюції щодо боротьби з піратством. У документі сказано, що за потреби і за згодою законного уряду Сомалі країнам має бути дозволено переслідувати піратів не тільки на воді, а й на суші. На сьогодні дозволено переслідувати морських бандитів тільки в територіальних водах Сомалі. Резолюція може бути прийнята 16 грудня 2008 року, коли відбудеться засідання РБ ООН з «піратського» питання, передає Бі-Бі-Сі.

Програвши у Тернополі 2,5 тисячі євро, хлопець подався шукати щастя до Одеси

Україні не потрібно ПДЧ, щоб стати членом НАТО, заявила представник естонської делегації при НАТО Анна Тіідо (Укрінформ)

З часу дії нового законодавства смертність на автошляхах України зменшилась наполовину, звітує МВС (Укрінформ)

ТЕМА

Де взяв?! Де взяв...

Генпрокуратура порушила кримінальну справу проти голови Львівського апеляційного адміністративного суду Ігоря Зварича за хабарництво в особливо великих розмірах. Під час обшуків у нього було вилучено 1 млн. дол. та 2 млн. грн.

Сам Зварич вважає, що його кримінальну справу сфабриковано й за нею «стоять впливові особи з Києва, зокрема з Генпрокуратури». Про походження вилучених у нього грошей пан суддя пояснив, що вони — не хабар: колись позичав 1,9 млн. дол. у друга на будівництво власного будинку, частину яких уже використав. Щодо гривень, то значною часткою з них у Зварича начебто «засівали» в кабінеті під час відкриття приміщення суду в червні. Він мав намір передати їх церкві, але «не встиг». Крім того, велика сума призначалася на ремонт приміщення суду, а вилучені гроші вдома — особисті заощадження самого Зварича та його дружини. На цілком логічне запитання, як можна назаощаджувати мільйони навіть за високої середньої зарплати судді — 17—20 тис. грн., пан Зварич відповів, що він їх «заробив, а де саме — це його приватна справа».

Брав суддя хабарі, чи ні — має довести слідство. Я хочу сказати про інше: під час прес-конференції, на якій Зварич намагався пояснити, «де взяв», він просто-таки випроминював безкарність: так, заробив мільйони, а де — то це не ваша справа, а його приватна. Не знає, що як державний службовець він зобов'язаний пояснювати суспільству, де саме і в який спосіб заробив усе, що перевищує його офіційну платню? Для цього запроваджені декларації, де кожен державний службовець має не тільки вказати всі доходи до копійки, а й джерела їх надходження...

Але саме тут у наших служителів державі й народу, за дуже невеликим винятком, виникає нерозв'язувана проблема: ігноруючи закон, вони не бажають вказувати ці джерела. Хоча декларацію, звісно, далеко не всі вони вже, буває, заповнюють, вказуючи просто-таки «смішні» доходи. З'ясовується, наша «голь» на вигадки фантастично майстерна: за декларацією, усе їхнє добро — маєтки, яхти, автомобілі належить не їм, які чесно на нього заробляли, а близьким і далеким родичам. Крім того, наші «слуги» — дуже метикуваті: в декларацію записують доходи курям на сміх, а про суми витрат у них ніхто не запитує. Втім, дехто, як-от львівський суддя, навіть про доходи вважає за можливе нахабно послатися на «приватну» справу.

З другого боку: якщо ми їм дозволяємо це робити, не запитуючи, де взяв, то чому б їм не красти та не брати хабарі — від нас самих? Чи можливо було б, приміром, Зваричу, який попався, на його суддівську зарплату зводити будинок вартістю 2 млн. дол.? А хіба ми не знаємо інших? Вони безсоромно крали й крастимуть, брали хабарі й братимуть — доти, поки суспільство не вимагатиме від можновладців звіту не так про доходи, як про їхні витрати. Доти, приміром, поки в прямому телеєфірі журналісти не будуть вимагати відповіді, у який спосіб за тисячної зарплати його героям удається жити на мільйони? Уявили таке, шановні читачі?

І насамкінець. Щоб розслідувати справу Ігоря Зварича, Генпрокуратура звернулася до Верховної Ради з проханням — відсторонити його з посади судді Львівського апеляційного адміністративного суду на час слідства.

Як повідомив член Комітету Верховної Ради з питань правосуддя Святослав Олійник, це питання «потребує теоретичного дослідження, оскільки такого прецеденту в парламенті не було».

Ну що ж — тепер він є...

Валентина ПИСАНЬКА.

СПОРТ

Тріо крокує далі

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 6-й тур. 10 грудня.

Група Е. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Ольборг» (Данія). 2:2. «Селтик» (Шотландія) — «Вільярреал» (Іспанія). 2:0. «МЮ» — 10 очок, «Вільярреал» — 9, «Ольборг» — 6, «Селтик» — 5.

Група F. «Стяуа» (Румунія) — «Фіорентина» (Італія). 0:1. «Ліон» (Франція) — «Баварія» (Німеччина). 2:3. «Баварія» — 14, «Ліон» — 11, «Фіорентина» — 6, «Стяуа» — 1.

Група G. «Порту» (Португалія) — «Арсенал» (Англія). 2:0 (Алвес, 39, Лісандро, 54).

«Динамо» (Україна, Київ) — «Фенербахче» (Туреччина, Стамбул). 1:0. Гол: Єременко, 20.

«Динамо»: Богущ, Бетао, Діакате, Михалик, Несмачний, Вукоевич, Гоане, Чернат (Асатіані, 46), Єременко, Бангура (Кравець, 56, Зозуля, 90+2), Мілевський. Тренер — Юрій Сьомін.

«Фенербахче»: Волкан Демірель, Гекхан Генюл, Еду, Лугано, Роберто Карлос, Сельчук Сахін (Мальдонадо, 58), Госіко, Дейвід, Алекс (Білгін, 65), Угур Борал (Льхан Парлак, 73), Гуїза. Тренер — Луїс Арагонес.

Попереджено: Асатіані, 57, Кравця, 79, Льхана Парлака, 83. Вилучено Мальдонадо (90+2).

Арбітр — Флоріан Майєр (Німеччина).

Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 15 000 глядачів. 1 градус.

	В	Н	П	М	О
1. «Порту»	4	0	2	9–8	12
2. «Арсенал»	3	2	11	1–5	11
3. «Динамо»	2	2	2	4–4	8
4. «Фенербахче»	0	2	4	4–11	2

Група Н. «Ювентус» (Італія) — БАТЕ (Білорусь). 0:0. «Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Зеніт» (Санкт-Петербург). 3:0. «Ювентус», «Реал» — по 12, «Зеніт» — 5, БАТЕ — 3.

Надалі учасники турніру Ліги чемпіонів поведуть боротьбу за олімпійською системою. До 1/8 фіналу (матчі відбудуться 24/25 лютого і 10/11 березня) з першого місяця вийшли: «Рома», «Панатінаїкос», «Барселона», «Ліверпуль», «МЮ», «Баварія», «Порту», «Ювентус»; з другого — «Челсі», «Інтер», «Спартак», «Атлетіко», «Вільярреал», «Ліон», «Арсенал», «Реал». Жеребкування пар відбудеться 19 грудня.

Того дня дізнаються про суперників у Кубку УЄФА і українські клуби.

А тепер конкретно про матч динамівців з «канарками». Якщо порівнювати нинішній виступ київського «Динамо» в Лізі чемпіонів з попередніми роками, то спостерігається очевидний рух уперед. І він матиме продовження в Кубку УЄФА в лютому. А ще до четвертого туру ЛЧ кияни мали досить вагомі шанси вийти з групи. Але фінішуємо лише третіми. Хоча, розмовляючи після матчу з Юрієм Павловичем Сьомінім віч-на-віч, ми нарахували принаймні три очки, котрі у динамівців «вкрали» арбітри. Тоді було б одинадцять пунктів і, шонайменше, друге підсумкове місце.

Однак відомо, що після бійки кулаками не розмахують. Як казав шановний класик від політики, маємо те, що маємо. І за це треба дякувати Богу і нашим футболістам. Можливо, результат «Динамо» і не видатний успіх, але досить прийнятний.

Київські футболісти, попри всі обіцянки тренера «Фенербахче» здолати їх, здобули перемогу. І це при тому, що господарів влаштовувала і нічия. Але підопічні Юрія Сьоміна налаштувалися таким чином, щоб суперник, которого рятувала тільки перемога, полишив усі ілюзії. Тактику біло-сині обрали досить ефективну і звичну. Вони ніби віддали м'яча турецьким футболістам, а самі зосередилися на швидких контратаках. Цікаво, що в атаці гості необхідного простору не мали, бо їх досить вправно пресингували кияни.

Лише на лівому фланзі оборони «Динамо» мало невеликі проблеми. Натомість у центрі надійно діяли Михалик і, що особливо приємно, Діакате (у холоднечу, коли навколо арени лежить сніг, цьому хлопцеві грати ранише, либонь, не доводилося). Великий обсяг роботи і надійність продемонстрував інший шанувальник зимового футболу бразилець Бетао.

Забили динамівці з лівого флангу атаки і досить ефектно. Тут пальмо слави з Єременком, котрий виявив

майстерність і упевненість, має право розділити Мілевський. Він чудово прочитав ситуацію і виклав таку передачу колезі, що пальчики лизати. Взагалі, одна з приємних рис нинішнього «Динамо» — прогрес цього форварда, котрий стає помітною постаттю в команді. Головне, що він вірить своєму тренерові, а той, у свою чергу, може налаштувати Артема якнайкраще. Одне слово, триває приємне викладання і сприйняття науки здібним учнем.

Особливо привабливою гра Мілевського (з постійними загостреннями і великою кількістю зароблених штрафних) спостерігалася на тлі дій іншого нападника господарів. Бангура переживає не найкращий період і продовжує демонструвати тактичні похибки. Він зловживає неточними і непідготовленими ударами. Тому Сьомін замінив Бангуру. Інша річ, що і Кравець, котрий прийняв естафетну паличку у сенегальця, діяв іще гірше. Змарнував купу моментів, тож і був замінений.

— На кону стояв вихід до Кубка УЄФА, — сказав на прес-конференції після зустрічі наставник «Динамо». —Тому була серйозна гра за результат із солідним акцентом на оборону. Ми мали труднощі зі складом, бо в нас є хворі і травмовані. Але команда виявила характер, тому всі молодці. Завдання намагалися виконувати чітко й сумлінно, як і домовлялися. Звісно, раді й задоволені, що закінчуємо рік на гарній ноті. Хочу також привітати донецький «Шахтар» і харківський «Металіст» — уперше три команди з України вийшли до весняної стадії єврокубків. Це великий успіх для українського футболу.

Гадаю, що ми гідно виступили в Лізі чемпіонів —нарешті після тривалої перерви виграли вдома, виграли на виїзді і здобули вісім очок. Перемогли всі разом: команда, люди, котрі на неї працюють. Виграли також уболівальники, які, незважаючи на холодну погоду, прийшли нас підтримати. Тепер нам усім треба добре відпочити, бо рік був дуже складний...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Закарпатці привезли з чемпіонату світу три медалі

На чемпіонаті світу з гирьового спорту, що відбувся в Італії, виступали й закарпатці Василь Потоки та Наталія Скарун. У ваговій категорії до 70 кілограмів серед юніорів Василь завоював бронзову медаль, Наталя — бронзову та срібну медалі.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

СУДОВИЙ ЛІКНЕП

Після того, як ви направите позовну заяву до суду, на вас можуть чекати такі варіанти розвитку подій: відкриття провадження у справі, відмова у відкритті провадження у справі, залишення позовної заяви без руху або повернення заяви. Що це все означає?

Залишення позовної заяви без руху

Може мати місце у випадку, коли суддя встановить, що позовну заяву подано без додержання обов'язкових вимог (див. «Судовий лікнеп» за 21.11.2008 р.), не додано копії позовної заяви та додатних до неї документів для відповідачів або не сплачено судовий збір (держмито) чи витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи. У результаті суддя постановляє ухвалу, в якій зазначає підстави залишення заяви без руху, повідомляє вас про це і надає строк для усунення недоліків.

Якщо ви у визначений строк виконаєте вимоги ухвали, то позовна заява буде вважатися поданою в день первісного її подання до суду. Якщо не виконаєте, то заява вважатиметься неподаною, і вам її повернуть.

Повернення заяви

Також заява повертається у випадках, коли:

- 1) позивач до відкриття провадження у справі подає заяву про повернення його позову;
  - 2) заяву подано недієздатною особою;
  - 3) заяву від імені позивача подано особою, яка не має повноважень на ведення справи;
  - 4) справа непідсудна цьому судові;
  - 5) подана заява про розірвання шлюбу під час вагітності дружини або до досягнення дитиною одного року без дотримання вимог, встановлених Сімейним кодексом України.
- Знову ж таки, про повернення позовної заяви суддя готує ухвалу.
- ДО УВАГИ. Повернення позовної заяви не перешкоджає повторному зверненню із заявою до суду, якщо перестануть існувати обставини, що стали підставою для повернення заяви.**

Відмова у відкритті провадження

Суддя може відмовити у відкритті провадження у справі, якщо:

- 1) заява не підлягає розгляду в судах у порядку цивільного судочинства;
- 2) є таке, що набрало законної сили, рішення чи ухвала суду про закриття провадження у справі у зв'язку з відмовою позивача від позову або укладенням мирової угоди сторін у спорі між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав. Відмова від позову не позбавляє другу сторону права пред'явити такий самий позов до особи, яка відмовилась від позову;

- 3) у провадженні цього чи іншого суду є справа зі спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав;
  - 4) є рішення третейського суду, прийняте в межах його компетенції, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, за винятком випадків, коли суд відмовив у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або скасував рішення третейського суду і розглядав справи в тому ж третейському суді виявився неможливим;
  - 5) після смерті фізичної особи, а також у зв'язку з припиненням юридичної особи, які є однією зі сторін у справі, спірні правовідносини не допускають правонаступництва.
- Питання про відмову у відкритті провадження у справі суддя вирішує не пізніше десяти днів з дня надходження заяви до суду або закінчення строку, встановленого для усунення недоліків, і приймає відповідну ухвалу. Вирішуючи питання про прийняття заяви, суддя перевіряє, чи має заявник право на порушення справи, чи відповідає форма і зміст заяви вимогам закону, чи нема передбачених кодексом перешкод для порушення справи. Неприпустима відмова у прийнятті заяви з мотиву пред'явлення позову ненаlejним позивачем чи до ненаlejного відповідача.
- Ухвала про відмову у відкритті провадження у справі повинна бути невідкладно надіслана вам разом із заявою та всіма доданими до неї документами.

ДО УВАГИ. Відмова у відкритті провадження у справі перешкоджає повторному зверненню до суду з таким самим позовом.

Відкриття провадження у справі

Якщо ви все оформили правильно, зокрема, сплатили мито та витрати на інформаційно-технічне обслуговування, справа підсудна цьому суду тощо, суддя відкриє провадження у цивільній справі. Робить він це не інакше як на підставі заяви, поданої й оформленої в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом. Про відкриття провадження у справі також постановляється ухвала, в якій зазначається:

- 1) найменування суду, прізвище та ініціали судді, який відкрив провадження у справі, номер справи;
- 2) ким і до кого пред'явлено позов;
- 3) зміст позовних вимог;
- 4) час і місце попереднього судового засідання;
- 5) пропозиція відповідачеві подати в зазначений строк письмові заперечення проти позову та посилання на докази, якими вони обґрунтовуються.

Ухвали суду першої інстанції щодо повернення заяви позивачеві, відмови у відкритті провадження у справі, відкриття провадження у справі з недотриманням правил підсудності, залишення заяви без розгляду можна оскаржити в апеляційному порядку.

Що таке попереднє судове засідання, розкажемо наступного разу.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Зупинитися на шляху до безодні

ТОЧКА ЗОРУ

Протягом останнього десятиліття українському суспільству наполегливо втовкмачують, що вільна торгівля землею нібито стане основою для фінансового відродження країни. Мовляв, селяни, одержавши в особисту власність земельні наділи, заведуть на них сучасне сільське господарство, що, у свою чергу, підштовхне розвиток вітчизняної промисловості. Питання, звичайно ж, не в тім, вірять творці цих фантазій власним словам чи свідомо брешуть власному народові, прокладаючи собі шлях до казкової наживи. Хоча було б цікаво довідатися, що спрямовує політику нинішньої влади — глупота чи зажерливість. Головне в тім, що наша країна виявилася зовсім беззахисною перед божевільною концепцією «вільного земельного ринку», котру оточення Президента має намір упровадити будь-якими засобами, аж до ігнорування демократичних процедур і переходу до керівництва за допомогою президентських указів. Утім, українські євроатлантисти, просторікуючи про своє прагнення до права, звикли безсоромно порушувати принципи, на яких базується демократія.

Боротьба з самозахопленнями і земельним рейдерством ще не починалася

Економічні наслідки вільної купівлі і продажу землі легко уявити. Зрозуміло, що ніде у світі дрібні селянські господарства не можуть конкурувати з великими аграрними виробниками. Головними постачальниками сільськогосподарської продукції є або корпорації, або великі кооперативи, спроможні знайти кошти, необхідні для закупівлі техніки і добрив, упровадження передових технологій. Нинішня українська влада робить усе можливе, щоб відбити в аграрних виробників стимули до об'єднання і спільної реалізації своєї продукції, захищаючи інтереси численних посередників, котрі змушують селян продавати врожай за низькими цінами. Навіть жалюгідні залишки сільськогосподарських підприємств, що збереглися з радянських часів, як правило, насилу зводять кінці з кінцями. Відповідно, землю, тільки-но з'явиться можливість легально торгувати нею, швидко скуплять великі корпорації (насамперед, транснаціональні), тому що в них незрівнянно більші фінансові ресурси, ніж у нинішніх власників землі. Тих же, хто відмовиться продавати свої земельні ділянки, змусять до цього з допомогою адміністративного тиску, а найнепокірніші стануть жертвою рейдерських захоплень. Уже сьогодні, в переддень появи ринку землі, рейдерські захоплення на селі перетворилися на справжню епідемію. З часом їх число тільки ростиме, і хоч би з якими благими закликами виступали президент, депутати і представники виконавчої влади, в умовах тотальної корупції зупинити рейдерство принципово неможливо.

Це ясно підтверджується повною поразкою влади в боротьбі з самозахопленнями землі в Криму. Точніше кажучи, боротьба з цим явищем, по суті справи, так і не починалася. Тим часом воно не тільки підриває економіку півострова (як може дрібний чи середній підприємець вкладати кошти в туристський або аграрний бізнес, коли він не знає, чи зуміє зберегти контроль над своєю власністю?), а й провокує міжетнічні конфлікти, підриває соціальну стабільність в автономії. Здавалося б, згідно з законодавством, кримські органи влади мають усі необхідні повноваження, щоб запобігти новим самозахопленням і покарати тих, хто займається цією протизаконною діяльністю.

Конституційні повноваження Криму протягом багатьох років ігноруються центральною владою, а кримське керівництво не зважається боротися за їх реалізацію. Чому ж тоді боротьба з самозахопленнями землі не ведеться загальнонаціональними органами влади? Мені вдалося домогтися прийняття

Верховною Радою закону, який встановлює кримінальну відповідальність за самозахоплення. Високопоставлені чиновники МВС неодноразово обіцяли, що покладуть край цьому різновидові рейдерської діяльності. Та справа так і не зрушила з мертвої точки, самозахоплення тривають.

Ситуація, на мою думку, виглядає досить просто. Земельні спекулянти, виступаючи замовниками самозахоплення (те, що деякі з них прикриваються націонал-радикальною демагогією, ніякого значення не має), діють в інтересах чорного земельного ринку. Тому успіх боротьби за відновлення законності в земельній сфері в Криму й у країні в цілому тісно пов'язаний з реалізацією вимог, спрямованих на обмеження економічного й політичного панування олігархії. Бо в нинішніх умовах перехід найціннішої землі під контроль олігархічних угруповань може стати лиховісною реальністю вже найближчим часом.

Замість продовольчих культур — промислова сировина

Зосередження українських сільськогосподарських земель у руках корпорацій призведе до того, що аграрне виробництво визначатиметься не потребами українського суспільства і не національними інтересами країни, а виключно міркуваннями комерційної вигоди. Це значить, що на родючих українських землях вирощуватимуть не продовольчі культури, а сировину для промислових галузей. Така політика транснаціональних корпорацій, на думку експертів, є основною причиною злиднів у багатьох державах Африки. Не може бути ніяких сумнівів у тім, що така само доля, у разі переходу до вільної торгівлі землею, чекає і нашу країну. Вже сьогодні, коли сільськогосподарські угіддя тільки захоплюються барігами для наступного перепродажу, лунають заклики перетворити Україну на великого постачальника на світовий ринок рапсу, що його використовують сьогодні для

Землю, тільки-но з'явиться можливість легально торгувати нею, швидко скуплять великі корпорації (насамперед, транснаціональні), тому що в них незрівнянно більші фінансові ресурси, ніж у нинішніх власників землі.

одержання біодизелю. Виходить, родючі українські землі пропонується засіяти травою, яка, до всього, ще й різко виснажує родючість ґрунтів. Очевидно, що в такому разі продовольство і корми для тваринництва

доведеться купувати за кордоном. Негативні економічні та соціальні наслідки цього легко прорахувати.

Безліч земельних наділів, що їх банки і корпорації, скупивши, приберігатимуть для «кращих часів» чи використовуватимуть як заставу у фінансових операціях, перетворяться на пустир. Сільськогосподарські угіддя перетворяться на поля для гольфу та особисті маєтки, а ті, що розташовані у приміській зоні чи курортній місцевості, буде забудовано особняками новоявлених мільйонерів. Це вже відбувається у великих містах країни, насамперед у Києві, де під будівництво елітного житла, торговельних і офісних центрів вирубують сквери і парки, знищують дитячі майданчики, руйнують пам'ятки архітектури. Місцева влада не може протистояти цьому процесові, а часом і сама вступає в змову з земельними спекулянтами та будівельними компаніями.

Особливо руйнівного розмаху такі процеси набули в Криму, де під тиском рейдерів практично знищуються санаторії, в тому числі такі унікальні, як «Долосси», що допомагали людям боротися зі смертельними недугами. На межі краху опинився навіть всесвітньо відомий дитячий оздоровчий табір «Артек», якого свідомо підводять до банкрутства. Як депутат, я неодноразово звертався до представників виконавчої влади, в тому числі і до президента, з вимогою зупинити беззаконня. Тимчасом Президент і пальцем не ворухнув у відповідь на численні звернення. Нас не бажать слухати і реагувати, тому в нас залишається тільки один засіб — масовий протест.

Українське суспільство повинне негайно зупинити розтягування землі, інакше його чекають соціальні наслідки, що можуть виявитися навіть страшнішими за розвал сільськогосподарського виробництва і стрімке зростання цін на продукти харчування. Як відомо, в сільському господарстві США (до речі, підтримуваному державою) зайнято близько 2 відсотків населення країни. На шляху до цього співвідношення американському суспільству довелося принести величезні жертви, спричинені насильницьким вигнанням фермерів з їхньої землі в період Великої депресії. Тоді соціальний вибух удалося відвернути тільки з допомогою активної соціальної політики, що стала найважливішою складовою «нового курсу» Рузвельта. Для проведення подібних соціальних заходів у нинішньої української влади немає ні коштів, ні відповідних механізмів. Скупка корпораціями сільськогосподарських угідь у часи Піночета призвела до масового знеземелення та люмпенізації селян у Чилі. Зараз лівий уряд, який стоїть при владі в цій країні, докладає величезних зусиль, щоб подолати наслідки цього соціального лиха. Аналогічна економічна політика в Болівії призвела до народного повстання, поставила цю країну на межу розколу і громадянської війни.

Створення земельного ринку — злочин перед українським народом

Сьогодні в нас є можливість на власному гіркому досвіді переконатися в справедливості відомих слів Лева Толстого: «Володіння землею, як власністю, є одним із найпротиприродніших злочинів. Огидність цього злочину непомітна нам тільки тому, що в нашому світі він визнається правом». Створення земельного ринку справді є злочином перед українським народом, і воно здійснюється злочинними методами, через грабунки та рейдерські захоплення. Представники корумпованої влади напряму контролюють через довірених осіб ряд компаній, що беруть участь у рейдерських захопленнях земельних ділянок. Особливо це помітно в Криму, де чиновники лівою рукою правлять, а правою — розвивають свій бізнес, пов'язаний з будівництвом або спекуляцією землею. Не можна забувати, що в Криму до 60 відсотків землі не оформлено в держакти, а тому її можуть в

будь-який момент відібрати у віртуальних власників, якими є селяни, котрі по 40—50 років обробляють свою матір-годувальницю. Хоча і право власності нинішня влада, усупереч власним запевненням, поважає тільки в тих випадках, коли не йдеться про захист інтересів олігархії.

Тому досі на Україні значну частину сільськогосподарських угідь так і не розпайовано. Селяни, формально володіючи ними, не мають на руках відповідним чином оформлених актів власності. Влада офіційно визнала, що в такій ситуації перебуває, щонайменше, 800 тисяч жителів села. І в цих умовах В. Ющенко та його ото-

На родючих українських землях вирощуватимуть не продовольчі культури, а сировину для промислових галузей. Така політика транснаціональних корпорацій, на думку експертів, є основною причиною злиднів у багатьох державах Африки.

чення закликають негайно завершити розпаювання і ввести вільну торгівлю землею, котру він, усупереч законодавству, погрожує встановити власним указом. Зрозуміло, що в такому разі сотні тисяч селян буде негайно пограбовано, ще до початку всякого «вільного ринку», а решту протягом кількох місяців обманом чи адміністративним тиском примусять розстатися зі своїми земельними ділянками. Україна зіштовхнеться з масовим знеземеленням і люмпенізацією селянства, якому доведеться вибирати між напівголодним існуванням у місті і рабською працею на нових латифундистів. Нагадаю, що подібні процеси свого часу були однією з найважливіших причин і національно-визвольної війни під керівництвом Богдана Хмельницького, і революцій 1905-го та 1917 років.

Олігархія власними руками підготовляє масштабний соціальний конфлікт, що приведе до її знищення. Однак його ціна може стати занадто високою для суспільства, тому сьогодні всі відповідальні політичні сили мають виступити проти планів олігархії з захоплення земельних угідь і пограбування селянства.

Крим, як регіон, де земля особливо дорого коштує, а тому викликає найбільший інтерес з боку різного роду ділків, поставлено на межу соціального вибуху. Про це красномовно свідчить активна позиція 1551 жителя сіл Віліне, Пішане і Берегове Бахчисарайського району, де рейдерським шляхом намагаються відібрати землю, належну селянам. Очевидно, центральна влада збирається використати його як привід для ліквідації кримської автономії й утвердження авторитаризму. Встановлення авторитарного режиму — найдійовіший спосіб закріпити нерівність і заодно самовладно вирішити питання про проведення геополітичного курсу, який суспільство не сприймає. Тому центральна влада покриває земельні захоплення на місцях, а кримські рейдери, що провокують соціальні збурення, користуються її прямим покровительством.

Але суспільство починає розуміти, що тільки воно зможе зупинити країну, котру влада штовхає в безодню. Народ України розуміє і те, що, тільки зупинивши створення вільного ринку землі, він зможе запобігти знищенню українського сільського господарства і знищенню селянства. Відповіддю на злочинну політику влади, яка потурає земельному свавілля, стало створення «Всеукраїнського комітету захисту земельних прав громадян». Аналогічні структури мають виникнути у всіх регіонах України. Суспільство повинне стати на захист села, щоб не допустити загибелі країни.

Леонід ГРАЧ,
народний депутат України, голова
Громадської ради з захисту конституційних
прав Автономної Республіки Крим.

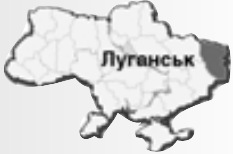

— В Китаї слово «криза» складається із двох ієрогліфів — «загибель» і «нові можливості». На жаль, ми концентруємо свою увагу на тому, що втрачаємо, а потрібно кидати сили на пошук можливостей, варіантів, які допоможуть здолати важку ситуацію, — вважає президент Луганської регіональної Торгово-промислової палати Геннадій БОЛДИР

ПИТАННЯ НАЦБАНКУ

Чому деруть три шкури?

Луганська регіональна Торгово-промислова палата закликає підприємців шукати нові ніші, які вивільняються в економіці в результаті рецесії.

Для підприємств машинобудування, металообробки, легкої промисловості й інших галузей створюється регіональний центр субконтрактації, який дасть змогу розмістити додатково виробничі замовлення з-за кордону на недовантажених виробничих потужностях регіону.

У цьому напрямку палата вже працює з партнерами з Німеччини, Італії, Польщі й інших країн. Щоб допомогти виробникам товарів народного вжитку в збільшенні обсягів продажу безпосередньо на території регіону, створюється регіональна торговельна марка «Луганський товар». Використання такого знака на упаковках і рекламна кампанія серед населення дадуть змогу стимулювати додатковий попит на товари місцевого виробництва.

Разом з Миколаївською РТПП луганчани розробили спеціалізований сайт, протягом трьох місяців успішно апробований на Миколаївщині. Такий сайт є частиною проекту зі створення єдиного інформаційного ресурсу про державні закупівлі в Луганській області. Це допоможе підприємствам у їхній участі в різних тендерах, проведених на території регіону.

Новий закон «Про акціонерні товариства» істотно змінить правила гри й вимагатиме вже сьогодні певних дій з приведення документації у відповідність із новими вимогами. Щоб запобігти використанню стосовно підприємств акціонерної форми рейдерських схем, ми вже завтра плануємо провести серію семінарів з роз'яснення вимог нового закону й допоможемо підготувати документацію згідно із цими вимогами.

За даними Геннадія Болдіря, до березня 2009 року в банків виникне гостра проблема реалізації заставного майна з непогашених кредитів. У зв'язку з цим Луганська Торгово-промислова палата ухвалила рішення про створення єдиного інформаційного ресурсу заставного майна в регіоні, щоб допомогти всім зацікавленим сторонам у його ефективній реалізації чи придбанні.

— Щоб уберегти своїх виробників від краху в період рецесії, у більшості країн світу рекордно знижують процентні ставки національних банків, і як наслідок — вартість кредитних ресурсів комерційних банків. Чому в Україні в умовах глибокої кризи наші банківські установи під керівництвом Національного банку деруть із підприємств три шкури й про це не прийнято говорити? — запитує Геннадій Болдир.

Алла АНТИПОВА.

Не робіть різких рухів і радьтеся!

У кого в панчосі, у кого в депозиті — ми не проти мати хоч якісь вільні кошти — чи на так званий чорний день, чи задля розвитку свого бізнесу, чи дітям-онукам на освіту. Дуже хочеться, щоб кожна гривня заробляла, а не втрачала. Або бодай збереглася. Але нині українців охопила паніка. На тлі економічної кризи частіше зустрічаємося з розгубленістю громадян країни: що ж буде далі, як правильно вчинити, яка валюта найнадійніша, як захистити заощадження?!

Зберегти, а не заробити

«Жінка заробила в Італії гроші, хотіла придбати квартиру. Та, як грім серед ясного неба, грянула криза... Тепер оббиває пороги банку, в який переказала всю суму, а грошей не віддають», — цю історію розповіли колеги з місцевого радіо. А скільки їх, схожих!

Сьогодні в Україні багато говорять про банківську систему і майже забули, що існує ще один вид фінансових установ, які працюють із вкладами фізичних осіб. Це кредитні спілки. А їм як ведеться?

У час безробіття падає кредитоспроможність населення. Чи не збанкрутують і спілки, як деякі банки? Виявляється — ні, бо вони є неприбутковими установами. І нині кредитівки ставлять за мету не заробити, а зберегти людські вклади. Чому вони не міняють кредитних ставок ні за кредитами, ні за депозитами? Вони залишаються одними з небагатьох фінансових інститутів, які можуть і хочуть навіть в умовах кризи кредитувати малий бізнес, фермерів, населення. Що це за програма гарантування вкладів членів кредитних спілок? Її складовою є перша в Україні страхова компанія кредитних спілок, яка запобігає ризикам цих установ. І робить це так, що гроші отримує вкладник, а не кредитівка. Як саме вкладник може дізнатися, що його вклад застраховано? Невже за страхування платить сама кредитівка (за аналогією автоцивілки)? Ще десятки питань...

НАША ДОВІДКА

У державі 820 таких установ, які обслуговують два з половиною мільйони громадян, а загальні активи кредитівок становлять 6,2 мільярда гривень.

Проскурівській, 60/1 (четвертий поверх) та отримавши висококваліфіковані поради, люди навіть спатимуть спокійні-

ше, криза їм буде менше в голові. Бо ж українці і не таке переживали. У середу тут приймає і Сергій Гішук. Можна також зателефонувати за номером 70—63—70. От де крок і справді назустріч людям, щоб вони менше втратили та не панікували, не кидалися, як кажуть, з вогню та в полум'я. Кредитівки, які заслужили довіру населення, є патріотичними організаціями і нині готові підставити плече для пом'якшення соціальних наслідків кризи.

Один плюс ще один

Наш корпункт у Кам'янці-Подільському висунув зустрічну пропозицію: оскільки область вельми розтягнута в довжину, то було б добре мати ще один-два такі консультаційні центри. У спілці підтримали ідею. Наталя Гішук, провідний фінансист обласної асоціації, фінансовий аналітик, тепер щочетверга приймає всіх, хто тривожиться про власний капітал, у нашому корпункті на вулиці Лесі Українки, 38 з 12-ї до 15-ї години. Приходьте, і самі переконаєтеся, як корисно спілкуватися із фахівцем, перш ніж сунутися зі своєю гривнею під якийсь «монастир»!

За сім років діяльності наш корпункт чимало зробив також для пра-

Іван Мельник, Людмила Швабська, Володимир Федорчак долучалися до цього лікнепу. Не дивно, що кам'янчани не раз із їхньою допомогою зуміли достукатися навіть до Європейського суду. Нині приватна юридична фірма «Касян» на пропозицію корпункту запровадила новий формат консультацій. На популярному Інтернет-сайті Кам'янець-Подільського музею-заповідника, що теж активно співпрацює з корпунктом, www.museum.k-p.km.ua, вона відкрила сторінку «Юридична консультація». Там само — й передплатна інформація нашої газети — індекси, ціни. Оскільки ця прий-

Корпункт «Голосу України» у Кам'янці-Подільському відкрив «антикризовий лікнеп» для читачів газети.

мальня — у всесвітній павутині, то заходити в неї можуть не тільки кам'янчани. У місті ж користуються таким ресурсом молодь, студенти, а це 38 відсотків населення Кам'янця. Та й старші люди вже опанували комп'ютер. Пенсіонери, яким Інтернет зовсім не по зубах, можуть запитувати листом — на адресу корпункту.

Ми широко віримо: всі наші читачі, добре підковані з допомогою фахівців, відтепер не втраплять у жодну халепу і серед моря видань знову обиратимуть наш «Голос», який завжди вкаже вірну дорогу в морі інформації.

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: «Наша спілка ще й страхує вклади населення з вересня», — каже Наталя Гішук.

Фото автора.

* КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА

Потрібен заслін від пилових суховіїв

Лісосмугу з саджанців горіху й ясенів на кілометровій ділянці дороги Мельничнівської сільради Білогірського району Криму висадив трудовий екологічний десант.

Озеленили путівець співробітники Рескомлісу й старшокласники місцевої школи всього за дві години, бо їм допомагав трактор, який акуратно виривав лунки для молодих дерев. Директор місцевого сільгоспдприємства «За мир» Серан Смедляев запевнив ентузіастів: «Пагінці дбайливо й регулярно поливатимемо три роки, доки вони добре не вкоріняться, й надалі будуть під постійним наглядом усіх працівників господарства». Відзначив, що

останніми роками селяни зовсім припинили вирубку в лісосмугах, а їх стан відтепер контролює «зелена охорона», створена з місцевих природолюбів. Адже люди на власному гіркому досвіді переконалися, що дерева захищають не лише врожаї господарства, а й їхній достаток. Тож без підказок спеціалістів усвідомили: під захистом лісосмуги один гектар зернових у підвітряній спекотній зоні додає до десяти центнерів збіжжя.

Акція відбулася на народні

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

За даними Кримського агротехнічного університету, із незахищених площ Криму вже понад десять років методично вивудається плодючий шар. Приміром, при знесенні лише одного чи двох сантиметрів ґрунту втрати гумусу досягають дев'яти тонн на гектар. У степовій зоні півострова щороку з кожного гектара суховії здувають зазвичай до 23 тонн ґрунту. Як свідчить Український НДІ лісового господарства й агролісомеліорації, кожен гектар лісонасаджень захищає до 25 га оранки. А на ланах, захищених лісосмугами, вартість додаткового урожаю удвоє—втриє перевищує затрати на створення таких насаджень «зеленого друга».

кошти, зібрані в ході ініційованого лісівниками й журналістами телемарафону «Подаруй життя лісу», який відбувся на телеканалі «Крим» і зібрав понад 52 тисячі гривень. На третину цієї суми закупили саджанці для лісосмуги села Мельничне. Остан-

ніх коштів вистачить ще на два кілометри захисних лісопосадок для села. Саме на стільки потрібно продовжити раніше вирубані тут лісосмуги. А загалом по району полезахисні насадження потребують відродження майже на 100 гектарах. На це добро-

Запорізький національний університет прагне підвищити якість зовнішнього незалежного оцінювання знань

З ТУРБОТОЮ ПРО АБІТУРІЄНТІВ

Про це свідчить серія з дев'яти науково–методичних семінарів, яка розпочалася в Запорізькому університеті. Семінари проводяться за спільної ініціативи університету, Українського центру оцінювання якості освіти, управлінь освіти й науки обласної держадміністрації та міської ради, а присвячені вони проблемам проведення незалежного тестування. На восьми з них розглядатимуться питання проведення оцінювання з кожної загальноосвітньої дисципліни, винесеної на зовнішнє незалежне оцінювання.

— Час дискусій про те, чи потрiбно проводити незалежне оцінювання, вже минув, — наголосив ректор національного університету, професор Сергій Тимченко, відкриваючи перший із семінарів «Проблеми навчально-методичного, організаційного та психологічного забезпечення проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2008—2009 навчальному році». — Ця форма контролю за якістю знань довела свою ефективність в усьому світі, і, безперечно, повинна бути реалізована в Україні. Головне наше завдання — забезпечити належний рівень прийому до університету, участі вищого навчального закладу в підготовці абітурієнтів та викладачів до роботи в умовах тієї системи, яка нині упроваджується. На мій погляд, ця система утворює трикутник, першим кутком якого є загальноосвітня школа, другим — органи та установи, що забезпечують організацію та проведення тестування, а третім — вищі навчальні заклади. І від того, як буде налагоджена взаємодія в рамках цього трикутника, залежить доля мільйонів людей, котрі перебувають усередині, тобто випускників загальноосвітніх шкіл та їхніх батьків, які хочуть дати своїм дітям якісну освіту.

Зовнішнє незалежне тестування — справа нова, і його впровадження потребує докладання чималих зусиль із боку освітян. Про це розповіли учасникам семінару начальник управління освіти і науки Запорізької міської ради Дмитро Секиринський. Обидва керівники управлінь застерегли присутніх від складання рейтингів шкіл або регіонів за результатами незалежного тестування, оскільки вони не є об'єктивним показником успішності. Водночас і самі завдання тестів, і організаційні аспекти проведення оцінювання потребують удосконалення.

Запорізький національний університет, де працюють близько тисячі викладачів і навчаються більше 14 тисяч студентів, може відіграти провідну роль у рефор-

муванні освітнього процесу. І треба зазначити, що така робота успішно проводиться. Наприклад, наукова бібліотека здійснює моніторинг виходу нових книг та методичних посібників з проблем зовнішнього незалежного оцінювання — кожен з учасників семінару отримав примірник бібліографічного покажчика з теми, а також міг відвідати тематичну книжкову виставку. Окрім цього, на факультеті іноземної філології над розробкою тестів із французької мови до наступної вступної кампанії працює група викладачів, а щодо підго-

З ІСТОРІЇ ВУЗУ

Створений у 1930 році, він пройшов складний шлях становлення від інституту народної освіти до класичного, а потім і національного університету. В роки Великої Вітчизняної війни майно та документація закладу були вивезені в тил, а більшість студентів та багато викладачів пішли на фронт. Випускник педінституту льотчик-винищувач Іван Бабак став Героєм Радянського Союзу. Під час окупації фашисти спробували відновити роботу вузу, а при відсутності зруйнували його приміщення дощенту. І все ж менш як через два місяці після визволення Запоріжжя у відродженому інституті розпочалися заняття. Сьогодні це сучасний вищий навчальний заклад четвертого рівня акредитації, освітній, науковий та духовний центр Запорізького краю, один з найвідоміших класичних університетів України, до складу якого входять 16 факультетів, 65 кафедр, а також відокремлені структурні підрозділи — Нікопольський інститут, Науково-дослідний інститут українського козацтва, Кримський факультет фізичної культури, спорту і туризму, навчально-консультаційні центри в містах Кривий Ріг та Мелітополь.

товки шкільних підручників з історії України Запорізький національний є безперечним лідером і законодавцем. Не випадково ж, підбиваючи підсумки дискусії, директор Українського центру оцінювання якості освіти Ігор Лікарчук запропонував ученим вузу взяти на себе й розробку тестів з історії України.

Уміння поєднувати теорію з практикою та цілковита толерантність у ставленні до діаметрально протилежних думок і визначили загальний дух цієї великої наради, де висловити свою думку міг кожен бажаючий. Наприклад, завідувач відділу освіти Комунарського району Запоріжжя Володимир Кузьменко та директор класичного ліцею Павло Матвієнко підтримали думку кандидата історичних наук, доцента Сергія Терна про те, що при оцінюванні знань учнів важливо враховувати і бал державного атеста — щоб школярі не зосереджували свою увагу лише на двох — трьох дисциплінах. Водночас Павло Матвієнко не погодився з думкою керівників обласного та міського освітянських управлінь про те, що рейтинг шкіл, складений на основі результатів тестування, не є об'єктивним. Як приклад він навів освітню систему США, де результати зовнішнього незалежного тестування є підставою для складання рейтингу навчальних закладів.

Особливо плідною була доповідь декана факультету соціальної педагогіки та психології Запорізь-

кого університету, кандидата педагогічних наук, доцента Ольги Пономаренко «Організаційні та психологічні аспекти підготовки випускників до зовнішнього незалежного оцінювання». Ольга Вікторівна зауважила, що однією із заповук успішного проходження тестування є усунення труднощів, пов'язаних із психологічним станом випускника. Свою думку доповідачка аргументувала результатами соціологічного опитування

першокурсників чотирьох запорізьких вузів, більше половини з яких вказали на те, що вони нервували під час тестування. Для того, щоб при незалежному оцінюванні та протягом навчального року одинадзятікласники не перебували в стані безперервного стресу, працівники факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного розробили відповідні рекомендації. Ініціатива тут же була підтримана ректором університету Сергієм Тимченком. Не відкладаючи справу в довгий ящик, він доручив Ользі Пономаренко негайно очолити робочу групу з підготовки окремого методичного видання, на яке з таким нетерпінням чекають не лише освітяни, а й старшокласники та їхні батьки. Бо півроку, відведені на підготовку до наступного тестування, промайнуть дуже швидко, а нікому не хочеться втратити свій шанс отримати якісну освіту.

Микола МАНЬКО.

На знімку (зліва направо): ректор Запорізького національного університету Сергій Тимченко та директор Українського центру оцінювання якості освіти Ігор Лікарчук.

Фото автора.

«Свій до свого по своє»

На Тернопільщині широко відзначають 140-річчя з часу створення просвітницького руху. У містах і селах просвітяни влаштовують зібрання, вистави, концерти з цієї нагоди, а в Тернополі відбудеться міжнародна науково-практична конференція, присвячена проблемам просвітницького руху.

Як відомо, активістами «Просвіти» свого часу були Леся Українка, Михайло Грушевський, Борис Грінченко, Микола Лисенко та інші видатні діячі. На Тернопільщині фундамент «Просвіти» заклали священики, які передусім турбувалися про освіченість українців, збереження народних традицій, звичаїв. Адже «Просвіта» виникла у Львові в умовах, коли українці не були господарями у власному домі, тож це був передусім спосіб національного самозбереження. Люди збиралися у хатах-читальнях, навчали один одного грамоти, збирали кошти на бібліотеки, об'єднувалися у хори, гуртки, організовували вистави, фестини. «Просвіта» дала поштовх розвитку кооперативного руху на західноукраїнських землях. Його гасло «Свій до свого по своє» і нині звучить актуально. Просвітяни під керівництвом священиків стали на перешкоді поширенню алкоголізму, коли українців споювали, а їхні землі прибирали до рук. А хіба нині наші люди, особливо у селах, не спиваються прискореними темпами?

Цікава закономірність: там, де активно діє «Просвіта», таких проблем менше. Скажімо, у селі Качанівці Підволочиського району є родини, де по три покоління просвітян. Дарія та Іван Горалечки пам'ятають «Просвіту» довоєнну, вони були її активними учасниками. У 90-ті роки минулого століття просвітянський рух у селі відроджували їхні діти, а тепер уже онуки продовжують його традиції. У Качанівці за «круглим столом» зібралися освітяни району, щоб обговорити те, як нині може прислужитися селянам «Просвіта». На думку голови Тернопільського міського об'єднання товариства, лікаря й поетеси Дарії Чубатої, просвітяни мають над чим працювати: утверджувати українську мову, зберігати наші традиції і звичаї, культивувати здоровий спосіб життя, сприяти зміцненню української родини, боротися з лихослів'ям тощо.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ * КОРИСНА АКЦІЯ *

вільних внесків природодобів під час телемарафонів не вистачить. А кошти «згори» вже не виділяються. Сільрадам же такі витрати ще не по кишені. Сільгосппідприємства теж давно перестали займатися лісорозведенням у кримських степах. Хоча тут усі добре пам'ятають наслідки катастрофічної пилової бурі 1960 року, яка загубила на півострові понад половину

(!) усіх посівів. Та, хоч як дивно, деякі «економні господарі» й понині не відмовилися від спалення стерні, хоча ті сумнозвісні роздмухані вітрами поврожайні пожежі дуже часто знищують і лісосмуги. Вони ж нині «нічийні» — бо досі не передані на баланс землекористувачів. Прикро, але й кримський Рескомліс рішенням центрального керівництва нині

звільнили від турботи з висадки полезахисних насаджень і навіть догляду за ними. Це при тому, що раніше була дієва державна програма зі створення лісосмуг, а на її реалізацію постійно виділялися чималі кошти.

Тим часом степовим районам півострова знову почали дошкуляти пилові бурі. Їхня руйнівна сила активізується й дедалі помітніше позначається на врожаєх.

Голова Рескомлісу Ігор Качай зазначив: для оптимального захисту ланів лісистість має бути 5 відсотків. Нині в Криму вона складає 1,9% від загальної площі земель сільгосппризначення. Тобто в наявності всього 23,8 тис. га лісових насаджень, що залишилися від масового й тривалого знищення захисних лісосмуг. До того ж, більшість їх перебуває в незадовільному стані. Лише 38,5% із них підлягає відновленню й

подальшій експлуатації. Решту доведеться викорчувати й створити нові. Отже, необхідно посадити ще 16 тисяч гектарів лісосмуг.

Що довше зволікатимемо, то значніших втрат зазнаємо.

Віктор ХОМЕНКО.

Фото автора.

ДОВІДКА

Щоб вийти на європейські норми убезпечення ланів зеленими просіками, в Криму щороку потрібно висаджувати не менше 600 га захисних лісосмуг. Для цього необхідно 2,3 млн. грн. Тож навіть серією подібних благодійних екологічних телемарафонів справу не вирішити. Хоча вони триватимуть, бо потрібні для стабілізації екологічної ситуації в степовій частині півострова й нагадуватимуть про пріоритетність збереження й висадження тут гаїв і лісосмуг. Адже саме в степовому Криму давно назріла нагальна потреба фінансування регіональних програм із захисного лісорозведення одночасно із кримської казни й держбюджету країни.

Президент підписав Указ про відзначення 100-річчя від дня народження видатного вченого Миколи БОГОЛЮБОВА (Укрінформ)

Прокуратура АРК з початку року відшкодувала до держбюджету 25 млн. гривень, які намагалися приховати під час сплати податків (Укрінформ)

Життя з трійнею на шії

Коридор з обдертими вицвілими шпалерами. Голі неза-тишні стіни кімнати. Старий меблевий гарнітур, всуціль за-пацьканий дитячими пальчиками. Простині, повзунки, ди-тячі кофтинки, що оберемками лежать на дивані, сохнуть на мотузці в кухні, висять на дверях, валяються на підлозі. Убогість визирає із кожної шпаринки. Одразу розумієш, чому Віктор Ковальов при першій нашій зустрічі поскар-жився: «Нестерпно жити».

Радість з бідую обнялися

Єдине, що оживляє цей без-радiсний інтер'єр, — діти. В сім'ї Ковальових їх четверо: п'я-тирічна Вероніка і трійнята — Саша, Володя та Іванко. Трьом хлопчикам лише по року і 10 мі-сяців. Оксана саме годувала з

витрачають. Біда лише, що кур-си ті Іванкові треба проходити кожних три місяці, а грошей на них не намалюєш. Ніщо так ни-ні не турбує Оксану — ні поряд-ки в хаті, ні решта дітей, ні чо-ловік, як те, де тих клятих гро-шей на лікування малого роздо-бути.

Поки Оксана пестить Іванка, інші малюки знаходять собі за-

вже сплять. У театрі готують прем'єру, пояснює, без нього ніяк. Може, й так. А може, не тягне чоловіка до хати, в якій поселилися нужда і біда.

Тісний світ багатодітної родини

Оксана від проблем, що обру-шилися на сім'ю, наче скам'яні-ла. Якесь така тиха і спокійна, як бувають лише приречені. Тільки раз на її очі набігли сльози, коли розповідала про Ванечку. Та ще гіркою видалася мені зронена фраза: «Чоловік приходить додому лише перено-чувати». Нешодавно Оксані ви-повнилося 27 років. Для когось життя в цей час тільки почина-ється, а Оксані здається, що все найкраще у її житті вже позаду.

сані на ранок усе тіло болить. Та діти ж того не розуміють. Раді, що до мами можуть притулити-ся.

Сашко й Володя порівняно з Іванком — справжні козаки. Дарма, що без материного мо-лока росли. Поки Оксана лежа-ла в клініці після пологів, малих доглядала бабуся, Оксанина ма-ма. Дітки — як горішки, незва-жаючи на те, що естафета за їх доглядом постійно переходить з рук у руки. Та все ж помітно, що маминого ока на всіх не ви-стачає. У Володі ручки в подря-пинах. Сашко бунтувався з ліжка головою до підлоги. Та й у Ве-роніки зеленка з личка не схо-дить. Дівчинка ходить до садоч-ка, але часто його прогулює. Та-то вечорами зазвичай зайнятий і її нема кому забрати. Тож дити-ну залишають удома. Вона до-помагає глядіти малих. Рідні Оксани, як найжджають, розта-шовуються на підлозі. Їм не зви-кати до тісняви. Оксана — з ба-гатодітної родини. У матері їх п'ятеро. А ось Віктору до такого вокзалу звикнути важко. Після весілля батько його залишив молодятам свою квартиру. Ду-мав, її для них вистачить. Та хто міг подумати, що Оксана наро-дить трійню?

Родити або померти?

— Коли ми дізналися про трійню, то прийшли з Віктором додому і плакали, — згадує Ок-сана. — Плакали, бо не уявляли, як дамо собі раду зі стількома дітьми. Віктор тоді заробляв 650 гривень. Я не працюю. Мамі в селі треба піднімати на ноги мо-їх братів і сестру, бо я серед них найстарша. Батько помер, коли мені було шість років. Як нам бути? Звідки чекати помічі?

Оксана плакала, коли почула про трійню. Та ще гірніше пла-кала, коли почула, що її у неї не буде.

— Ми лиш звикли до думки, що у нас буде трійко дітей, як лікарі сказали, що я не зможу їх народити: помру під час пологів. Мала зробити вибір: позбутися трьох дітей, що вже рухалися в утробі, чи померти самій.

— Що ми пережили, важко передати, — опускає голову Віктор. — Дві доби проплакали. Оксана уже була на п'ятому мі-сяці вагітності. На той час ми прожили разом чотири роки. Та трапилися добрі люди, які пора-дили нам звернутися до столич-них фахівців. А там після обсте-ження запевнили, що Оксана зможе народити трійню.

У київській клініці Оксана пролежала довго: чотири місяці до пологів і чотири — після. Не лише з Іванком була біда, а й з Оксаною. Наступного ж дня після пологів її довелося термі-ново оперувати. Тепер жінці треба за собою пильнувати, важ-ке не піднімати. Та хто за неї тих діток з підлоги підніме, на горщик висадить, у ванну опу-с-

тити? Хто продукти принесе, на ринок піде? Хто коляску з трьо-ма дітками у ліфт затисне, а по-тім сходами везе? Добре пиль-нувати себе, як є при кому. Та й няню не зле б мати на цю ора-ву. Та тих грошей, що дала дер-жава на дітей, уже давно нема. За них купили холодильник, пральну машину, дитячі ліжечка та велику коляску, бо як з трій-нятами без цих речей? А решту грошей забрало лікування, яко-му кінця-краю не видно.

За боргами нічого не видно

А ТИМ ЧАСОМ...

Отримує сім'я від держави щомісячно на трьох діток 390 гривень. Чоловік прино-сить до хати свій мізерний за-рібок та ще виручає малий Іванко. Його внесок у сімейний бюджет — більш як 600 гри-вень. Майже стільки, скільки заробляє батько. Та лише на ліки для дитини йде щонай-менше 200—300 гривень що-місяця. А де брати гроші на по-їздки до Києва? У театрі роз-повіли, що Віктор, аби відпра-вити Оксану з дитиною на ліку-вання, бере кредити в різних банках. По дві-три тисячі. За-галом, кажуть, десь уже набіг-ло боргу тисяч під 50.

Наші чиновники часто розпо-відають, як переймаються проб-лемами багатодітних сімей, а особливо родинами, в яких наро-дилися трійнята. Чи знають вони про сім'ю Ковальових?

ПРЯМА МОВА

— Я зверталася по допомогу до Катерини Ющенко, — роз-повідає Оксана. — Отримала відповідь, що лист скерували в область. Пояснили мені, що з квартирами в Івано-Франків-ську складно, треба зачекати. Потім Віктор ходив на прийом до голови ОДА, міського го-лови. У міськвиконкомі сказа-ли стати в чергу і чекати. Були ми другі у тій пільговій черзі, а зараз уже начебто треті. Та чи не все одно, як та черга не рухається?

Люди бачать, як скрутно сім'ї, і радять Віктору якось вклинитися в ту течію допо-моги, яка зі всіх кінців іде постраждалим від стихії. Он які ріки грошей, масла, греч-ки, простирадл, памперсів, ковдр, подушок, мийних засо-бів пливуть туди, де їх нерідко не надто й потребують. Завер-нули б вони хоч на хвилину в цю сім'ю. Та проносяться ми-мо, як ложка з кашею повз ро-та.

Тепер і в Івано-Франківську, і в області, і в Україні багато за-можних людей. До того ж багато галасу навколо президентської ініціативи «Зігрій дитину лю-бов'ю». То де ж той добрий Ми-кола, який, прийде на поміч і цій родині? Його тут дуже вигля-дають.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

Фото автора.

пляшечки малого Іванка. Це ди-тя не злазить з маминих колін. І на те є поважна причина. При народженні у Іванка стався мік-роінсульт. А потім у хлопчика виявили гідроцефалію, по-на-родному — водянку. Голівка стала набухати водою, розроста-тися і через тім'ячко дитині вставили шунт. Тоненька тру-бочка, як судинка, збігає під шкірою по ніжній шийці аж до животика. Скільки Іванкові з нею жити, Оксана не знає. Пе-реживає, щоб та трубка не заку-порилася, бо тоді доведеться її прочищати або міняти. Знову дитині мучитися. А вона й так уже натерпілася та ще стільки у своєму житті натерпиться. Іван-ко ще малий, а вже інвалід дру-гої групи. Одну з цього має ви-году — йому найбільше перепа-дає маминої любові й уваги. Де Іванко, там і мама. Як голка і нитка.

Попри загальний кавардак у хаті, дитинка чистенька й догля-нута. Сидить собі тихенько і ла-гідно посміхається. Хоч би тобі разок завередувала! А як багато вже Іванко навчився! І по голів-ці себе гладить, і «па-па» дає, і «мама» каже. А оце нарешті по-чав сидіти, хоч тільки ще хита-ється з боку в бік, як билинка. Дуже допомгла йому, каже Окса-на, голкотерапія. Курс реабілі-тації коштує кілька тисяч гри-вень, то хоч недарма ті гроші

бавку. Досліджують старенький телевізор, аж матері довелося на них прикрикнути. Та дітки зреа-гували не так на її окрик, як на Юлін. Юля — це молодша сестра Оксани. Їй 13 років. Вона часто приїжджає бавити малих, як Ок-сана в лікарні. Тому діти більше її слухаються, ніж мами. «Відвикли від мене», — сумно зауважує Ок-сана. Пояснює, що повернулася шойно з Іванком з Києва. Вдома не була два тижні. Добре, що в Юлі були канікули. Якби не вона, мусила б Оксанина мама або хтось з братів виручати.

Живе родина в Коломийсько-му районі, а Оксана — в Івано-Франківську. Допомогти їй, крім рідних, більше нема кому. А на Вероніку двох малюків ще рано залишати. З чоловіка ж по-міч мала. Він — столяр-декора-тор у театрі. Каже: мушу робити, бо має хтось гроші в сім'ї зароб-ляти. Біда лише, що грошей тих — одна назва. А додому прихо-дить об 11-й вечора, коли діти

А що попереду — ладна й не заглядати. Прожити б нинішній день!

Кімната заставлена ліжечка-ми. У тому окремому, що під вікном, спить Іванко. Він має в цьому домі привілеї згідно зі своїм інвалідським статусом. У двоповерховому ліжечку, що в кутку під стіною, сплять Саша і Володя. Хто з них спить зверху, а хто знизу, не треба й питати. У Сашка — півголову у зеленці. «Впав з другого поверху, коли я була в Києві», — пояснює Окса-на. Малюкам ще вочевидь зарано купили це високе ліжко. Та площу однокімнатної квартири треба економити, бо де всіх розмістиш? «З одним-двома дітьми тут ще можна жити. Але не з чо-тирма», — кидає Оксана.

Вероніка спить на розкладно-му кріслі. Оксана з Віктором — на дивані. Але вночі малі взяли за звичку перебиратися до бать-ків на диван, розповідає Оксана. Так їм краще спиться. Зате Ок-

Коментар начальника відділу обліку та розпо-ділу житла Івано-Франківського міськвикон-кому Тетяни Курилів:

— Сім'ї, де народилися трійнята, стоять у одній піль-говій черзі на отримання житла разом з багатодітни-ми сім'ями, інвалідами 1—2 груп, самотніми мате-рями, учителями, пожежниками і т. д. Сімей з трійня-тами у цій черзі три. Ковальові серед них на другому місці. Нам відомо, що в цій родині — найгірші умови

проживання з цих трьох сімей. Однак у міському бюджеті нема коштів на будівництво соціального житла. Останній державний будинок у Івано-Фран-ківську було здано десять років тому. Наразі депутати працюють над створенням програми допомоги бага-тодітним сім'ям та тим, у яких народилися трійнята, її збираються винести на розгляд сесії міської ради. Ад-же виділити хоча б грошову допомогу таким сім'ям можна лише під відповідну програму.

Сьогодні — 80 років від дня народження Леоніда БИКОВА, українського кінорежисера, актора, народного артиста УРСР

«Співаюча ескадрилья»,

про яку розказано у фільмі Леоніда Бикова «У бій ідуть одні старики», справді існувала. Базувалася вона на аеродромі села Половинкине на Луганщині

У 1964 році на адресу Старобільського районного відділу народної освіти надійшов лист від московських школярів. Піонери писали, що вже двічі зустрічалися з учасниками Великої Вітчизняної війни Героями Радянського Союзу Попковим і Лавейкіним, які розповіли про подвиг свого товариша льотчика Євгена Биковського, який загинув у боях за визволення України. Московські школярі просили своїх українських однолітків знайти свідчення подвигу відважного льотчика. Після закінчення війни минуло майже двадцять років, ще були живі свідки й учасники тих подій. З великим ентузіазмом, що був властивий школярам того часу, учні Старобільської СШ №3 незабаром зібрали досить матеріалів і про самого Биковського, і про ескадрилью, в якій він служив.

У 1943 році Старобільськ став першим українським містом, яке визволили від німецьких окупантів. Більше того, півроку, доки не вигнали фашиста з Харкова, Старобільськ вважали неофіційною столицею Української республіки. У роки війни на території району базувалося три військові аеродроми, на яких дислокувалися частини 5-го гвардійського винищувального авіаполку. Одна з ескадрилей знаходилася в селі Половинкине. Завдання льотчиків полягало в прикритті залізничної станції Старобільськ, через яку щодня на фронт проходили десятки ешелонів з озброєнням і боеприпасами, а назад поверталися з пораненими. На території Старобільського району в той час було організовано 37 військових шпиталів.

...У районі Харкова йшли запеклі бої, тому всі сили радянської авіації, які базувалися в Старобільську, були сконцентровані в цьому напрямку. Коли тишу неба порушив гуркіт моторів 37 німецьких бомбардувальників, яких прикривали кілька ворожих винищувачів, на злітному полі в Половинкиному стояли лише два чергові літаки. Перший не завівся, тому Євгену Биковському довелося приймати бій одному. Очевидці розповідають, що вже на перших хвилинах наш льотчик підбив два ворожі літаки й своїм зухвальством навів паніку серед німців. В істеричі вони скинули всі бомби повз цілі, завдяки чому місто й залізнична станція уникли руйнування, і відкрили шалений вогонь по радянському винищувачу. Свідки того бою згадували досить дивну поведінку літака. Судячи з відсутності диму та вогню, машина не була підбита, тим паче що льотчик продовжував стріляти. Водночас літак швидко падав на землю. Згодом з'ясувалося, що Биковського було вбито через лобове скло і, падаючи, він зачепився за гашет-

ку. Уже мертвим льотчик продовжував розстрілювати ворога, сіючи в його лавах паніку. Літак з Биковським упав у болото, дістати його звідти не змогли. Так болото й стало могилою відважного винищувача. Саме школярі СШ №3 у ті роки перші почали порушувати питання про присвоєння Євгену Биковському звання Героя Радянського Союзу пос-

бойових машин. Існував і Маєстро. Прототипом образу послужив двічі Герой Радянського Союзу генерал-лейтенант Віталій Іванович Попков. Це він відкрив рахунок збитим машинам фашистів. А своє прізвисько Маєстро одержав завдяки одному цікавому випадку. Якось в одному місці льотчики побачили фортепіано. Попков провів рукою по клавішах і за-

мертно. Однак у військоматі, куди вони звернулися, цю ініціативу не підтримали. Там вважали, що йдеться про рядовий випадок, яких у роки війни було сотні. Допоміг однополчанин Биковського Іван Лавейкін. Він виступив у програмі «Вогник» Центрального телебачення і підтримав ідею старобільських школярів. У 1965 році пам'ятник Євгену Биковському в Половинкиному все-таки поставили, причому, як свідчать документи, на кошти, зібрані старобільськими піонерами від здавання металобрухту. Дещо пізніше Биковському посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Історія така. Під час війни колектив оркестру Леоніда Утьосова і сам знаменитий артист зібрали гроші на виготовлення декількох винищувачів і подарували їхньому авіаполку. На прохання Утьосова на фюзеляжі літаків були намальовані ноти, і ця візитка, за задумом музикантів, мала відрізняти їхній подарунок від інших

питав у притихлих товаришів: «Ну, що вам зіграти?». Доки всі збиралися з думками, запропонував: «А зіграю я вам «Амурські хвилі». Пізніше зізнається, що, крім цієї мелодії, нічого іншого грати не вмів. У той суворий час фортепіанна музика сприймалася як щось незвичне, а Попков мав вигляд справжнього маєстро. Так це прізвисько за ним і закріпилося.

У фільмі «У бій ідуть одні старики» є епізод, коли герой Леоніда Бикова прилітає на свій аеродром на німецькому «мессері». Командирові він пояснив, що, мовляв, «іншого нічого не було». Такий випадок трапився в Половинкиному. Справді, німецький бомбардувальник Ю-88 був захоплений і доставлений на аеродром, але використовувався не для польотів, а як мішень для пристрілювання бортової зброї радянських «яків», щоб виявити слабкі місця. Пристрілювання показувало, з якої дистанції й під яким кутом краще бити напевно. Це мало величезне психологічне й виховне

ДО РЕЧІ

Факт листування винищувачів «співаючої ескадрильї» з німецькими льотчиками справді мав місце. Тільки дещо в іншій формі.

значення для молодих пілотів, оскільки демонструвало надійність нашої зброї й уразливість ворожої техніки.

Достовірний й інший епізод фільму, коли льотчики пишуть листа своєму ворогові. Насправді вранці 10 квітня 1943 року аеродром у Половинкиному зненацька зазнав штурмового удару восьми німецьких «мессерів». Командування вирішило завдати візит у відповідь, але спочатку треба було з'ясувати, з якого аеродрому прилітають німці. На розвідку послали три пари літаків. Пара Івана Лавейкіна та Євгена Биковського виявила на Краматорському полі близько 90 фашистських машин і завдала удару, знищивши чотири літаки. Наступного дня над Половинкиним з'явилися чотири «мессери». Однак бомбити не стали, а скинули на маленькому парашуті консервну банку з посланням. Крім записки, у банці був ще і горох. Німці писали, що наліт радянських винищувачів великої шкоди їм не завдав, проте вони здійснять удар у відповідь і скинуть на Половинкине стільки бомб, скільки горошин у банці. Радянські винищувачі не залишилися в боргу. Вони підготувалися до атаки, але до цього підкинули на командний пункт німців порожню ракетну гільзу з відповіддю. Щоправда, зміст записки був не такий, як у фільмі. Вона швидше нагадувала листа запорожців турецькому султанові.

Хтозна, можливо, цікаві факти з історії села Половинкине так і залишилися б неоприлюднені, якби не професійний пошук невідомих фактів минулих днів директора Старобільської загальноосвітньої школи №1 Юрія Кобиляцького. Вивчаючи історію пам'ятника Биковському в Половинкиному, він знайшов листування московських і старобільських школярів сорокарічної давнини. Згодом йому потрапила до рук книга мемуарів Миколи Ільїна і Віктора Рулина «Гвардійці в повітрі», з якої він довідався, що «співаюча ескадрилья» базувалася саме в Половинкиному. Подальше розслідування розкрило багато цікавого з історії рідного краю, а головне — вплинуло на те, що події й герої фільму «У бій ідуть одні старики» уже сприймаються по-іншому.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.
Фото з сайту www.leonid-bykov

ОГОЛОШЕННЯ

Українська аграрна біржа повідомляє, що спеціалізований аукціон № 107 з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться 16 грудня 2008 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

Приватне підприємство «Метан» (40030, м. Суми, вул. Лінійна, 22, код ЄДРПОУ 13998230) повідомляє про свою ліквідацію, згідно рішення господарського суду Сумської області від 11.05.2006 р. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 40011, м. Суми, а/с 1945.

Постановою господарського суду Харківської області від 01.12.08 р. по справі № Б-39/163-08 було визнано банкрутом ПП "ЛЮКСТЕХНОСТАНДАРТ" (код ЄДРПОУ 35788783, м. Харків, пр. Леніна, 40) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ПП "ЛЮКСТЕХНОСТАНДАРТ" призначено арбітражного керуючого Мороза Сергія Вікторовича (ліцензія серії АВ № 081045 від 18.05.06 р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця від публікації цього оголошення. Заяви направляти за адресою: 61070, м. Харків, а/с 10068. Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію та установчі документи ПП "ЛЮКСТЕХНОСТАНДАРТ" (код ЄДРПОУ 35788783) вважати недійсними.

Постановою господарського суду Харківської області від 01.12.08 р. по справі № Б-39/161-08 було визнано банкрутом ПП "КОНТАКТ-ІНВЕСТ ПЛЮС" (код ЄДРПОУ 35870081, м. Харків, пр. Леніна, 40) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ПП "КОНТАКТ-ІНВЕСТ ПЛЮС" призначено арбітражного керуючого Мороза Сергія Вікторовича (ліцензія серії АВ № 081045 від 18.05.06 р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця від публікації цього оголошення. Заяви направляти за адресою: 61070, м. Харків, а/с 10068. Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію та установчі документи ПП "КОНТАКТ-ІНВЕСТ ПЛЮС" (код ЄДРПОУ 35870081) вважати недійсними.

В газеті «Голос України» № 230 (4480) від 02.12.2008 р. у справі № Б3/139-08 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Охтирський сиркомбінат» адресу підприємства слід читати: 09000, Київська обл., Сквирський р-н, м. Сквиря, вул. Київська, буд. 38. Розпорядником майна призначено Сидорченко Тетяну Володимирівну.

Постановою господарського суду Харківської області від 01.12.08 р. по справі № Б-39/162-08 було визнано банкрутом ПП "ТАВРІЯ-ПРОДСЕРВІС" (код ЄДРПОУ 35788385, м. Харків, пр. Леніна, 40) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ПП "ТАВРІЯ-ПРОДСЕРВІС" призначено арбітражного керуючого Мороза Сергія Вікторовича (ліцензія серії АВ № 081045 від 18.05.06 р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця від публікації цього оголошення. Заяви направляти за адресою: 61070, м. Харків, а/с 10068. Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію та установчі документи ПП "ТАВРІЯ-ПРОДСЕРВІС" (код ЄДРПОУ 35788385) вважати недійсними.

ФАКТ

У «співаючій ескадрильї» служили 17 льотчиків. 12 з них стали Героями Радянського Союзу.

ПОДРОБИЦІ

► ХЕРСОНЩИНА

Діти та усиновителі готуються до Дня святого Миколая

У міській раді Херсона пройде акція «Успішні Миколаї — успішним дітям», ініціатором якої виступила депутат Зоя Бережна. Керівники підприємств, котрі носять ім'я Микола, привітають дітей з особливими подарунками та тих, які досягли успіхів у спорті. Така акція проходить й торік. Тоді 11 Микол вручили подарунки талановитим школярам. Крім того, керівники області організують Форум усиновителів, на який запрошено родини, котрі взяли на виховання дітей, позбавлених батьківської опіки. Мета заходу — привернути увагу до проблеми сирітства.

Алла БРУСИЛОВА.

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

У тролейбус — на інвалідному візку

Презентація цього тролейбуса в Хмельницькому була особливо гучною. Від усіх попередніх він відрізняється тим, що надає змогу користуватися ним людям з обмеженими можливостями і навіть візочникам. Коли в нього заходять пасажир, він нахилиється в бік посадки. На підніжках уже немає незручних східців. А сидіння в салоні розташовані так, що є місце і для інвалідних візків. Тролейбус створено в корпорації «Богдан». Поки що з виробничого конвеєра зійшло три такі машини. Дві з них експлуатуватимуться у Хмельницькому. Водії уже оцінили зручність і легкість у керуванні. Наскільки зручним та комфортним тролейбус виявиться для інвалідів, покаже час.

Ірина КОЗАК.

► ТЕРНОПІЛЬЩИНА

Щоб заволодіти майном, запроторив зятя у психушку

До цього вдався лікар-хірург однієї з лікарень Підволочиського району. Без будь-яких на те медичних показань він оформив неправдиві документи для направлення свого зятя на стаціонарне лікування в обласну психоневрологічну лікарню. Діагноз любий тесть встановив такий: «маніакальний-депресивний синдром». Лікар усе робив, щоб визнати зятя недієздатним і заволодіти його майном. А здорова людина перебувала у закладі закритого типу впродовж п'яти днів. Лікаря звинувачують у скоєнні злочину за службову підробку, перевищення влади у службових повноваженнях, незаконне поміщення у психіатричний заклад. Як повідомила прес-секретар прокурора області Леся Долішня, справу передано до суду.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

► ЖИТОМИРЩИНА

Через п'яного водія загинули двоє пенсіонерів

Двох пенсіонерів збив на нерегульованому пішохідному переході 40-річний водій автомобіля в Новограді-Волинському. Від отриманих тілесних ушкоджень вони померли на місці. За повідомленням правоохоронців, водій перебував у нетверезому стані. Перед тим резонансне ДТП сталося в Малині. «Швидкий», яка прибула на місце події, робити було нічого: жінка, котру збив БМВ, померла одразу. Ця історія набула особливого розголосу, оскільки в машині, за однією версією, за кермом, за іншою — як пасажир, перебував один із заступників Малинського міського голови, який повертався із застілля.

Олексій КАВУН.

Музика не лише для парадів

12 ГРУДНЯ — ДЕНЬ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

Якби нам довелось оборонятися від, скажімо, Монако та Люксембургу, Україна відбилася б лиш одним зведеним військовим оркестром, де близько 1250 військовослужбовців, що більш ніж обидві армії згаданих країн! 137 з них — артисти першого в нашій армії військово-музичного центру Сухопутних військ. Для декого військова музика — це лише марші та вальси. Ще хтось каже: в дудку дути — не в наряди ходити. Хто так каже, той просто не бачив цих артистів.

Все почалося 1998 року, з появою в Чернігові військового оркестру штабу Північного оперативного командування. Начальник оркестру — військовий диригент підполковник Володимир Дашковський через рік став заслуженим артистом України, згуртував кращих митців. І вже в 2003 році на базі свого духового оркестру та ансамблю пісні і танцю Сухопутних військ (Київ) створив «військову філармонію».

Гордість центру — духовий оркестр. Тут також працюють єдині в армії камерний хор та камерний симфонічний оркестр. Все це легко трансформується в малі музичні форми: Біг-Бенд, дисксиленд, студію-фолк. Окрема творча одиниця — шоу-балет «Модерн». Це дає змогу виступати одночасно в п'яти-семи місцях. І не лише в офіцерських клубах, а й у далеких гарнізонах.

2007 року гастрольна група центру здійснила перший концертний тур по частинах і гарнізонах п'яти областей. У деяких з них подібних виступів не було раніше. Відстані між частинами — 200 — 400 кілометрів. Іноді виступали в 40-градусну спеку, просто неба, а гримувалися в автомобілях. Зате приємно чути від солдатів: «Прийжджайте ще!»

Музиканти центру бували на фестивалях в Європі. А самі вперше за часи незалежності приймали на своїй базі військово-музичні колективи з США, Бельгії та Словаччини. Шквал емоцій спричинив спільний виступ Міжнародного джаз-оркестру Об'єднаних Збройних Сил в Європі SHAPE International Band та Біг-Бен-

ду центру. Це було в рамках Міжнародного фестивалю військових оркестрів. Серед гостей — 25 музикантів з Греції, Естонії, Латвії, Італії, Франції, Бельгії та США. Вони разом з господарями фестивалю заклали ялинову алею дружби на древній Сіверській землі.

Традиційними стали і спільні заходи військових митців та Міністерства культури України. Вже вчетверте на базі центру проводиться Міжнародний гітарний фестиваль. Цікаво, що саме військовий колектив, камерний хор центру, спілка композиторів України запросила цього року до участі у Міжнародному фестивалі «Musik Fest-2008» в Києві.

Центр ініціював унікальний міжнародний дитячий проєкт «Армія — дітям». Спільно з військовими музикантами Росії глядачам було представлено шоу-програму «Волинка-Блюз» за участю заслуженого артиста Росії Веніаміна Мясоедова.

А на початку 2008 року в Чернігові відбулася прем'єра першого в Україні дитячого мюзиклу «Великий малюк гулівер» Володимира Птушкіна. Прем'єру безоплатно подарували дітям військовослужбовців, дітям-сиротам та інвалідам.

Військово-музичний центр виступив організатором Міжнародного дитячого конкурсу-фестивалю імені Ревуцького. Наймолодші учасники конкурсу — учні Лондонської вищої школи скрипкового мистецтва, одинадцятирічний Самуель та його восьмирічна сестра Луїза-Роза Степелз. Обом зал аплодував стоячи.

Лише 10 літ знадобилося керівнику центру Володимиру Дашковському на створення колективу. Секрет успіху центру — високопрофесійні творчі кадри. Але кожний солдат, строковик чи контрактник, може взяти участь у прослуховуванні. Найкращі залишаються в штаті й після строкової служби.

Середній вік військових артистів — 30 років. Їхнє життя повне романтики, але вимагає й виснажливої праці. Натхнення додають слова командувача Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-полковника Івана Свиди: «Ми вас любимо. Будемо робити все, щоб у вашій душі завжди була радість та бажання дарувати свою творчість, яка нам вкрай необхідна!»

А нагород і перемог в колективі чимало. Духовий оркестр під керівництвом майора Олександра Шевчука, камерний хор (головний хормейстер заслужена артистка України Марина Гончаренко) та солісти центру не раз ставали лауреатами Всеукраїнських та міжнародних конкурсів.

І незалежно від того, грають вони для солдатів, на громадських заходах чи міжнародних фестивалях, всюди військові артисти викликають почуття гордості за країну, за її Збройні Сили.

Ірина ЮРЧЕНКО.

Чернівці.

На знімку: начальник центру — художній керівник військово-музичного центру Сухопутних військ Збройних Сил України, заслужений артист України підполковник Володимир Дашковський.

Візами проти бізнесу

До газети, зазвичай, звертаються як до останньої інстанції, коли більше ніде шукати правду. Тому до листів, що надходять на нашу адресу від підприємців, ми ставимося з особливою увагою, бо з власного досвіду знаємо, як складно буває часом навіть відповідь отримати у чиновників.

У «Стилі пива» проти інвесторів

Так, нещодавно до нас звернулися ПП «Індійсько-українська бізнес-організація» та підприємство «Ведична Січ» з проханням втрутитися у ситуацію, що склалася навколо видачі віз індійським бізнесменам, потенційним інвесторам у нашу економіку. Українські підприємці стверджують, що вони організували низку семінарів у містах Чандігарі та Амрітсарі, метою яких було поліпшити імідж України в Індії та зацікавити індійських бізнесменів інвестувати в наші підприємства. Передусім — у сільське господарство. Також вони планували запросити представників індійського середнього та малого бізнесу до нашої країни для участі у семінарі, в ході якого індійців збиралися знайомити з умовами ведення бізнесу в Україні. Проте консульський відділ нашого посольства в Індії відмовив потенційним інвесторам у наданні віз.

У своєму зверненні українські бізнесмени, зокрема, пишуть: «Є такі факти з боку працівників консульського відділу, які за потреби можуть бути підтверджені свідками: грубе, агресивне, зневажливе і нахабне ставлення до відвідувачів (у тому числі звернення: «Ти чого, погано чуєш?», «У тебе зі слухом усе гаразд?» тощо); куріння під час

прийому громадян; неохайна зачіска; невідповідний одяг і зовнішній вигляд (неголені, заспані, одягнені у джинси, майки з написом англійською «Стиль пива»); порушення процедури проведення інтерв'ю та порядку роботи консульської приймальні (запускають відвідувачів, як їм заманеться, або взагалі можуть не пускати відвідувачів у приймальню); не відповідають на письмові звернення у встановлений законодавством термін (ми досі не отримали відповіді на скаргу стосовно неетичної поведінки під час консульського прийому працівника консульського відділу Маярчука А. І., яку направили Послу України в Індії Поліху І. З. ще в липні цього року)».

Пояснити причини такого ставлення ми попросили директора ПП «Індійсько-українська бізнес-організація» Анатолія Пилипка, який у телефонній розмові запевнив, що відмови у паспортах індійських бізнесменів — це помста йому особисто за те, що він написав скаргу на одного з працівників консульського відділу Посольства України в Індії. «Через те, що індійські підприємці, яких ми запрошуємо, не отримують віз, наше підприємство опинилося на межі банкрутства», — заявив пан Пилипко.

Посольство України в Індії спростовує інформацію про неетичну поведінку своїх працівників

Листа з проханням прокоментувати ситуацію, що склалася, ми надіслали і до Міністерства закордонних справ України. Ось що відповіли дипломати:

«Посольство України у Республіці Індія інформує, що вказані особи (індійські бізнесмени. — Авт.) офіційно запрошувалися українським приватним підприємством «Ведична Січ» з метою «розвитку інфраструктури сільської місцевості Харківської області, створення та відбудови молочних ферм, а також для розвитку інших напрямів діяльності підприємства з 1 жовтня 2008 року до 31 березня 2009 року». Водночас ходен із згаданих іноземців не інформував посольство про свою участь у будь-якому семінарі на території України.

АНЕКДОТ ДО ТЕМИ:

— Куме, заходьте до нас у гості!
— А чому ж не зайти, завтра і прийду.
— Але як йтимете повз ліс, то майте на увазі — там такі голодні вовки!

Крім того, за наявною в департаменті консульської служби Міністерства закордонних справ України інформацією, станом на 05.11.2008 р., ТОВ «Ведична Січ» не здійснювало будь-якої інвестиційної діяльності, у т. ч. співробітництва з іноземними інвесторами.

Разом з тим зазначене підприємство запросило 60 осіб, 18 з яких не відповідають встановленим вимогам для оформлення віз для в'їзду в країну.

Крім цього, Посольство України в Республіці Індія спростовує інформацію про неетичну, непрофесійну поведінку консульських посадових осіб Посольства України в Республіці Індія, а також грубе агресивне ставлення до відвідувачів».

Замість висновку

Вивчивши заяви обох сторін, визначити хто у даній ситуації має рацію, а хто — ні, вкрай складно. Підприємці кажуть: нас образили, не дали віз партнерам і тепер нашому бізнесу кінець, а дипломати переконують, що аж ніяк не всю інформацію про своїх партнерів та їхні наміри підприємці надали консульству. Щоб прояснити ситуацію, «Голос України» звернувся до Посольства Республіки Індія в Україні із запитанням, чи знають вони що-небудь про ПП «Індійсько-українська бізнес-організація» та підприємство «Ведична Січ». Звідти отримали відповідь — про діяльність цих підприємств нічого не відомо. Більше того, консул Індії в Україні розповів, що він звернувся до індусів, які мешкають у Харківській області, із запитанням, чи вони що-небудь знають про ці організації. Відповідь була негативною.

Тож висновок, що напрошується, — перед тим, як розпочинати нову справу, слід вивчити всі ризики. А започатковуючи міжнародні проєкти, ще й заручитися підтримкою щонайменше дипломатів обох країн.

Тетяна ПАСОВА.

ОСВІТА: БЕЗ РОЖЕВИХ ОКУЛЯРІВ

Учителі вважають нас наївними?

МОНОЛОГ П'ЯТИКЛАСНИЦІ

Перше вересня. Новий колектив, новий учитель, навіть не один. Ну, що ж тримайся, — сказала я собі. Ми, п'ятикласники, зраділи, що у нас переважно молоді вчительки. Одна з них — класна керівничка. Вона — гарна, добра, співає на виховній годині хіп-хоп, пригощає клас чаєм, цукерками і печивом, і грає з нами у психологічні ігри, тести, коли підміняє когось.

Та якось нам це набридло. Скільки можна? Вважаємо, наша класна — несерйозна, а, головне, невимоглива. З природознавства, що вона нам викладає, багато чого не зрозуміло. Мама питає: ти розумієш, я кажу — «ні». «А як же ти вчиш?» — «Просто заучую». Я не можу «догнати» ці оксигени, гідрогени. Що, не можна нормально пояснити? Вчителька читає підручник на уроці, наче ми самі не можемо. Пригадую свою першу вчительку — во-

на ніколи не заглядала в книжку, все розповідала своїми словами. До речі, від підручника не відводить очей і наша математичка. Вона наче й сувора, але чому дозволяє приходити до себе на урок старшокласникам, які прогулюють заняття? Сидять на задній парті, слухають плеєр, а вчителька тільки посміхається.

А нещодавно писали контрольну роботу. Сиджу над задачкою, вчителька до мене: «Не можеш розв'язати?». Взяла мій

чорновик і швидко написала весь розв'язок. Але ж я нічого нічого не зрозуміла. Наступного дня отримую за контрольну 10 балів. Чи це правильно, цікавлюся у своєї бабусі, а вона: «Хороша вчителька — дала списати!». Поцікавилася у мами, вона зробила великі очі й підтримала мене: нечесно, так знання не отримаєш.

Довго моя мама сушила голову: піти до цієї вчительки чи до директора. Боїться, щоб ставлення вчительки до мене не змінилося. Все-таки мама натякнула завучці про присутність учнів з інших класів на наших уроках. А ввечері вже я мамі повідомила, як до мене підійшла завучка і сказала: «Ти — розумна дівчинка, але не треба мамі все розказувати, відволікати її від роботи. Якщо нема якогось уроку або щось тебе обурило в поведінці вчителя, приходи до розповідай мені». То що, я ябеда?

Невже вчителі вважають, що діти нічого не бачать і не розуміють?

Даша БУСИНКА.

Київська область.

Лікування любов'ю

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Сауна в дитячому садку — дивина, скоріше, для дорослих, а не малят. Дітлахи звикли до речей, яких у багатьох вдома, де всі задоволення у дворі, немає. А в цьому дитсадку ось вони: і туалетна кімната, й ігрова, і кухня з їдальнею, і спальня. А тепер з'явилася сауна.

Тут щороку що-небудь обновлюють. Вікна-двері, меблі, сантехніка, устаткування. Всі ці блага не для нащадків місцевої еліти. Але хлопчики-дівчатка тут і справді незвичайні. Йдеться про вихованців Кам'янсько-Дніпровської загальноосвітньої санаторної школи-інтернату, до складу якої входить і дошкільна установа. У лікувальному комплексі (школа—дитсадок) поправляють здоров'я малята із хронічними захворюваннями органів дихання.

Почалося все з перепрофілювання звичайної школи-інтернату на санаторну. Потім невгамовний директор Микола Бурка правдами і

на зразкову установу, яку не соромно показати й киянам. Втім, що кияни — у столиці я не знайшов комплексу з подібною матеріально-технічною базою.

На столах у дітей цілорічно свіжі овочі, фрукти, м'ясо, риба, соління. Своє здоров'я вони зміцнюють у соляній печері, тренажерному залі, кімнаті електросну, інших процедурних кабінетах. Одне слово, уявіть дитячий санаторій на березі лиману, в якому працюють професіонали, забезпечені майже всім необхідним для лікування. Водночас чітко забезпечено і навчально-виховний процес. Адже підколектив ніхто не звільняв від учительських обов'язків. А, отже, і про комп'ютери, методичну літературу, кадри, їх підготовку тощо болить голова у директора.

Кам'янсько-Дніпровська одинадцятирічка при Миколі Бурці лідирує не лише в області.

Чого вчать колеги? Порядку, досягнутого за системою Макаренка, і здорового

УРОК МУДРОСТІ

Перед капітальним (європейським) ремонтом шкільного коридору Микола Олександрович оголосив на лінійці: всі бажаючі що-небудь написати, намалювати, накреслити на стінах — будь ласка, запрошую. Декілька днів учні вправлялися в кресленні, малюванні й віршуванні, списавши панелі в абстракціоністському й іншому дусі. Тепер твори інтернатівців надійно сховані за штукатуркою та деревом. На стінах — жодної подряпини...

мікроклімату, властивого «школі радості», створюваній за Сухомлинським. Поєднання в роботі двох систем, які постійно вдосконалюються — заслуга, насамперед, Бурки, досвідченого педагога й організатора.

Мало, на жаль, таких керівників у нинішній непевний час, який можна назвати періодом курачого інстинкту, коли гребуть під себе.

...Під час чергового приїзду до Кам'янки-Дніпровської директор здивував мене не тільки

сауною в дитсадку. У навчальному й спальному корпусах замінено дах, всі (!) вікна; почала працювати автономна котельня, яка споживає втричі менше газу.

Чого чекати від неспокійного керівника та його колег завтра? Обіцяю розповісти.

Іван ІЛЛЯШ.

Запорізька область.
На знімку: безтурботний сон найсолідший.

Фото автора.

ТІЛЬКИ ФАКТИ

Зі школи-інтернату вихованці не тікають, тому що від добра добра не шукають.

Звідси не направляють учнів у психоневрологічні диспансери, чим грішить більшість казенних дитячих закладів, де засиділися тимчасові правителі.

У Бурки — стабільний колектив, який поповнюється випускниками школи.

Педагоги у... шкільній формі

ШИРШЕ КОЛО

Усі вчителі загальноосвітньої школи села Високе носять однакове вбрання: бордового кольору піджаки і спідниці, білі блузи.

У школі 13 вчителів і всі — жінки. Директору Наталії Замощенко не одразу вдалося переконати колег, що однакова форма сприятиме успішній виховній роботі з учнями.

— Я була впевнена, — каже Наталія Олексіївна, — що коли діти побачать нас у формі, їх не треба буде примушувати носити свою.

Її ввели чотири роки тому. Тоді ж зіткнулися з проблемою — діти неохоче одягали однострої. Батьки, виходить, витратили кошти даремно і дисципліна не для учнів?

— Скільки б ми не говорили, що форма дисциплінує, підвищує культуру — переко-

Томашпільський район
Вінницької області.

На знімку: учитель Галина Мотрук (ліворуч) із директором Наталією Замощенко на уроці.

Фото автора.

Почалося все з перепрофілювання звичайної школи-інтернату на санаторну

ВІТАННЯ

Вельмишановні наукові співробітники і працівники Національної академії наук України та пане Президенте!

Маю за честь від імені Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти та від себе особисто щиро і щиро привітати Вас з нагоди 90-річчя з дня заснування Академії.

Сьогодні наука, як головна рушійна сила інноваційного розвитку будь-якої країни, визначає її конкурентоспроможність в світовому економічному та науково-технічному просторі. Внесок, здійснений зусиллями самовідданої праці поколінь вітчизняних учених Національної академії наук України, в розбудову України як високотехнологічної держави, економіка якої базується на знаннях, є неоціненним. Вченими Академії отримано чимало результатів фундаментальних і прикладних досліджень світового рівня, тому вона цілком справедливо набула статусу всесвітньо відомої вищої наукової організації України.

Ми пишаємося потужним науковим потенціалом Академії, яка по праву є інтелектуальним центром країни. Як голова комітету хочу запевнити Вас, що ми робимо все можливе, щоби створити найсприятливіші законодавчі умови для збереження і розвитку цього потужного ресурсу.

Символічним є той факт, що день народження Академії збігся з днем народження її Президента Бориса Євгеновича Патона, видатного вченого у галузі зварювання, металургії, технології матеріалів і матеріалознавства, визначного громадського діяча і талановитого організатора науки, який разом із своїм батьком створив всесвітньо відому патонівську наукову школу і тим самим здобув світовий авторитет. Уже понад 45 років Борис Євгенович очолює Академію, ставши гарантом її збереження та розвитку вітчизняної науки, інтелектуального потенціалу нації.

Тож бажаємо Вам міцного здоров'я, щедрої долі, творчої наснаги, плідної праці та успіхів!

Голова Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти
Володимир ПОЛОХАЛО.

Пільга по середях

Кілька років не зустрічався з братом, що проживає в Харкові. Тільки нещодавно зміг його відвідати. Вихідного дня вирішили ми із братом прогулятися по Харківському зоопарку. Підійшли до віконця каси, я як ветеран війни, інвалід Великої Вітчизняної пред'явив своє посвідчення, сподіваючись одержати пільгу. Але де там. Касирка безапеляційно повернула посвідчення, мовляв, пільги в нас тільки один раз на тиждень — по середях. Виходить, що такі, як я, повинні підганяти своє відвідування під виділений день.

Хто видав таке розпорядження? Чиновник, який підписав цей документ, напевно, не розуміє, що ветеранів війни з кожним роком, навіть днем, стає дедалі менше й менше. А ще живим — хворим, пораненим старим, яким по 80 і більше років, не завжди здоров'я дозволяє й з дому вийти.

А тим, хто ще в строю, відповідно до розпорядження, щоб відвідати зоопарк із онуками, потрібно дочекатися середи, тоді одержать пільгу. Якщо ж у цей день занили рани або загострились хвороби, то чекай наступної середи або плати 15 гривень за квиток. Мені довелося заплатити...

Дмитро ЧАРКІН,
ветеран Великої Вітчизняної війни, член Національної спілки журналістів України.
Одеса.

Привчили народ жити у стресі

Не розумію, навіщо Президент оголосив про розпуск Верховної Ради України. Кого обиратимемо знову? Адже залишаться ті самі люди. Щоправда, з роками до них приєднуються рідні та куми.

За сімнадцять років ця еліта разом з президентами і урядом довела Україну до повного краху, що іменується фінансовою, економічною і, в першу чергу, політичною кризами.

Наші керманічі, балансуючи капіталами, привчили народ жити у стресі — постійно чекати якоїсь біди: необгрунтованого підвищення цін, несподіваного падіння чи скачка долара, звільнень з роботи і таке інше. Як не прикро, але все це робиться під виглядом турботи про народ.

Я, 82-річний ветеран війни і праці, учасник бойових дій, маючи трудовий стаж 54 роки 4 місяці і 2 дні, від імені тисяч таких само пенсіонерів звертаюся до Президента з проханням не витрачати мільйони на так звані нові вибори, а долати кризу. А потім, якщо є бажання, можна і у вибори «погратися», тільки у такі, які приведуть до керма нову дієву еліту.

Микола ШУМЕЙКО.
Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

Інваліди першої групи повинні сидіти вдома?

Міжнародний день інвалідів, який нещодавно відзначали, для незрячих — це біль і радість, надії і розчарування, оптимістичний погляд серця у майбутнє, незважаючи на іноді, здавалося б, нездоланні перешкоди...

Будучи інвалідом по зору першої групи (без залишку зору), я закінчив Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, після чого протягом року проходив наукове стажування за кордоном у Варшавському університеті.

Порівнюючи умови навчання в Україні та Польщі, скажу, що нам потрібно ще дуже багато працювати над їх удосконаленням. В Україні я отримував освіту в університеті, де незрячих за всю його історію навчалось лише двоє. Тому, звісно, не було належних умов, незважаючи на зусилля викладачів, декана та ректора. А при Варшавському університеті створений цілий центр для допомоги студентам із особливими потребами. Є комп'ютерний клас із спеціальними програмами для незрячих, є доступ до Інтернету. Також можна отримати допомогу в скануванні потрібного матеріалу, забезпечена можливість роздрукувати вибраний матеріал шрифтом Брайля і таке інше. При потребі, інваліду тут можуть надати у користування ноутбук чи сканер, хоча, я думаю, що у польських студентів у цьому великої потреби немає, тому що держава забезпечує своїх інвалідів ноутбуками, оплачуючи близько 90 відсотків їх вартості.

Після приїзду до університету мені запропонували навчитися самостійно орієнтуватися, щоб безперешкодно доходити до

потрібного навчального корпусу, магазину чи гуртожитку.

Тут доречно було б зробити наголос на двох головних цілях, до яких необхідно прагнути для надання ефективної допомоги інваліду: це створити умови для самостійності у навчанні, роботі та побуті, а також сприяти інтеграції людини з обмеженими можливостями у суспільство. Іншими словами, не намагатися ізолювати інвалідів у спеціальні групи, а надавати їм всебічну допомогу у навчанні та роботі зі звичайними людьми. При цьому зробити їх якомога більш незалежними від інших.

Неоціненну допомогу, як у знаходженні потрібного матеріалу, так і в іншому, надають волонтери. До речі, слід зазначити, що подібна студентська взаємодопомога надавалася в деяких вузах Радянського Союзу молодіжним комсомолом, де одні студенти допомагали у засвоєнні потрібного матеріалу іншим. На жаль, нині доводиться сподіватися лише на свої сили і допомогу родичів або друзів, що аж ніяк не дає можливості інваліду відчувати себе незалежним. А дарма, адже студенти, зокрема майбутні педагоги чи психологи, отримали б неоціненний досвід для своєї майбутньої праці, проходячи практику і одночасно допомагаючи інваліду в навчанні.

Усім відомо, що найтяжче після закінчення вузу — знайти роботу, адже не соціальна допомога є головним засобом реабілітації інвалідів, а праця, і бажано не на спеціалізованих підприємствах, а на рівні з іншими фізично здоровими. А у нас виходить, що людині з вищою освітою доводиться йти в УТОС, де потрібні слюсарі для збирання деталей, а це часто не відповідає її інтересам.

Новини-скоромовки нікому не потрібні

Постійно цікавлюся новинами в країні й світі, а тому слухаю їх по радіо й дивлюся по телевізору вдень і ввечері.

Тільки от більшість ведучих одного із центральних каналів жажливо ведуть передачі. Не знаю, куди вони квапляться, але текст читають дуже швидко, проковтуючи закінчення слів. У них немає ні пауз, ні зупинок — усе зливається в кілометрове речення. Мовлення незрозуміле, нечітке, невиразне. Одним словом, замість цікавих і важливих повідомлень виходить

белькіт і тріскотня. Як на мене, так таким дикторам добре б на ринку попрацювати, товар рекламувати, там би вони виговорилися.

А хто ж дивиться новини вранці та ввечері?.. Звичайно ж, здебільшого — це люди похилого віку — пенсіонери. А отже, і передачі для них треба вести дохідливо й зрозуміло. Новини-скоромовки нікому не потрібні. Я їх більше не буду ні дивитися, ні слухати.

Василь МПШИН.
Сніжне
Донецької області.

Наші ластівки — листоноші

Доброго дня, улюблена газето «Голос України»! Пишемо колективного листа про те, що наболіло. Якраз іде передплата, листоноші стукують до кожного двору, щоб вручити газету і щоб ми могли передплатити її на наступний рік. І як ми їм раді і вдячні за послуги! Адже вони майже щодня приносять нам звістку, пенсію та ще й товари першої потреби. Як ластівки до свого гнізда, так вони йдуть до наших дворів і в погоду, і в негоду. Так ми їх і величаємо — наші ластівки.

Але чомусь наші керманічі недооцінюють працю листонош — за нелегку і відповідальну роботу вони отримують дуже низьку заробітну плату — 360 гривень. Чи може прожити молода працездатна людина на таку зарплату, та ще й при нинішніх цінах? Листоноша зносить дві пари чобітків за осінь і весну, а зарплати вистачить тільки на одну.

Через це листоноші звільняються. Скоро не буде кому й принести пенсію, газети, листи, телеграми...

А ще, чого доброго, закриють по селах поштамти... Не знаємо, до кого вже й звертатися, щоб достукатися до Верховної Ради, Президента, Прем'єр-міністра і вирішити таке болюче питання, як збільшення зарплати листоношам. Бо виходить, що на всілякі забаганки гроші знаходяться, а за чесну працю чесним людям платять копійки.

Агафія КОНОНЕНКО.
Аркадіївка
Згурівського району
Київської області.

«Синочку-голубчику, ти ж усе можеш!»

Олександр Іванович Коровай — знана не лише в нашому Крижопільському районі людина. Відомий він лікарським талантом, золотими руками, чуйним ставленням до своїх пацієнтів, мабуть, у всій області. Більше тридцяти років працює акушером-гінекологом у Центральній районній лікарні, служить людям вірою і правдою. Завдяки йому до хворих, як правило, приходить зцілення і на світ народжується нове життя.

Окрім високої кваліфікації, має Олександр Іванович добре серце, людяність. І це робить його лікарем, до котрого йдуть

люди, в якого вірять, якого люблять.

Якось довелося чути звернення однієї з пацієнток по-

важного віку. Воно було материнськи теплим і щирим: «Синочку-голубчику, Сашуню, розкажи, порадь, посприрай, допоможи — ти ж усе вмієш і все можеш...». І це справді так. Олександр Іванович може дуже багато чого, бо він у своїй справі — професіонал. Яскравим свідченням цього є той факт, що нещодавно їздив на семінар-практикум до Канади, на який запрошували лише найдосвідченіших фахівців. Свою нелегку лікарську пра-

Не таємниця, що у Західній Європі такі професії, як масажист чи диспетчер, належать незрячим, а в нас це скоріше виняток, ніж правило. Пишучи про Польщу, треба зазначити, що тут один з найменших відсотків працевлаштованих інвалідів в Євросоюзі, але робиться все можливе для цього. Ефективною є соціальна реклама. Мені часто доводилося чути про спеціальні програми, присвячені питанню працевлаштування інвалідів, їх девіз: «Неповносправні — справні у роботі».

Є багато яскравих прикладів людей, які демонструють можливість виконувати свої обов'язки, незважаючи на відсутність зору. У сусідній Росії, до речі, є незрячий депутат Державної думи Олег Смолін.

А в нашій державі, як мені сказали у фонді соціального захисту, інваліди першої групи повинні сидіти вдома. Можливо, ставлення до нас у фонді було б інше, якби там працювали самі інваліди. В уже згадуваній мною сусідній Польщі майже всі програми, призначені для інвалідів, реалізують самі інваліди. Для прикладу хотів би наголосити, що більшість людей, які працюють у бюро для осіб з обмеженими можливостями при Варшавському університеті, самі є інвалідами. Відсутність зору чи ніг не заважає їм якісно виконувати свою роботу. Також хочу зазначити, що людина, яка допомагала мені сканувати книжки, робила це якісніше, ніж здорова, незважаючи на відсутність ніг і пошкодження рук. Думаю, що нам є чому вчитися і до чого прагнути...

Павло ЧЕПУР.
Черкаси.

ФОТО З КОНВЕРТА

— Куме, хапай чвертку! Закуска в мене є...
Фото Андрія НЕСТЕРОВА.

Київ.

цю Олександр Іванович уміло поєднує з громадською. Він депутат районної ради — голова комісії з питань охорони здоров'я, материнства, дитинства.

Хай плідною і успішною буде, Олександр Івановичу, ваша праця. Щастя вам і благополуччя. І хай вас береже Бог, адже ви так потрібні людям!

Євгенія ГЕТЬМАН,
учителька, пенсіонерка.

Зеленянка
Крижопільського району
Вінницької області.

1. Замовник торгів: Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149
1.1 Поштова адреса замовника: 83055, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151
2. Інформація про предмет закупівлі: Проектні роботи: "Реконструкція відкритого розподільного пристрою 110 кВ на підстанції "Донецька 110/35/6 кВ"
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковано в газеті "Голос України" №202 (4452) від 23.10.2008 р., а також на офіційному Інтернет-сайті НКРЕ України www.ncre.gov.ua за №73098
4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою: 09.12.2008 р.
5. Вартість договору: 457 202,48 (чотириста п'ятдесят сім тисяч двісті дві) грн. 48 коп. з ПДВ
6. Інформація про переможця торгів
6.1. Назва: ТОВ "Енергопроект", код ЄДРПОУ 32880516
6.2. Поштова адреса переможця: 83050, м. Донецьк, вул. Р. Люксембург, 26а
6.3. Телефон: (062)335-46-10
М.П. _____
підпис керівника

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) Постановою від 25.11.2008 року по справі № 7/74 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно Селянського (фермерського) господарства «Хлібороб», с. Куп'євате, Глобинський район, Полтавська обл., код ЄДРПОУ 24388859.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Телешуна Ю. В. (ліцензія № 271693 від 08.02.2006 р.), 36003, м. Полтава, м-н Незалежності, 1 Б, кім. 27, т. 56-48-36.

Господарський суд Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) порушив справу про банкрутство № 20/796 відносно Приватного підприємства «Селіка», код ЄДРПОУ 32864934, адреса: 91000, м. Луганськ, вул. Гастелло, 33а, п/р 2600910634 в ЛОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 304007.
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рачка Романа Володимировича (ліцензія серії АВ № 081092 від 07.03.2006 р., який мешкає за адресою: 93200, Луганська область, м. Первомайськ, вул. Дзержинського, 11/73), ІПН 2878505096.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 24 листопада 2008 року по справі №19/305/08 Дослідно-експериментальний завод СП «Спектр» КО, код за ЄДРПОУ 19265586, розташованого за адресою: 70411, Запорізька область, Запорізький район, с. Володимирівське, вул. Центральна, 1, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором у справі призначений арбітражний керуючий Кошліченко Володимир Сергійович, ліцензія АВ №397253 від 02.09.2008 року; поштова адреса: 69104, м. Запоріжжя, вул. Малиновського, 17, кв. 21, тел.: 8-050-42-120-42, 8-066-594-66-66. Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування даного оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 27.11.2008 року було порушено справу №5/1376 про банкрутство приватної фірми «Нептун» (ЄДРПОУ 20370621, адреса: 83117, м. Донецьк, вул. Висоцького, ОШ 112, п/р 26003166348501 в ДОФ АКБ «Укрсоцбанк» відділення «Текстильщик», м. Донецьк, МФО 334011), розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Вишневську Наталію Миколаївну, ліцензія №158287, адреса: 83001, м. Донецьк, пр. Комсомольський, буд. 15, кв. 39.
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування цього оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області, 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, Постановою по справі № Б29/255-08 від 20.11.2008 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Центр сітки» (адреса: м. Дніпропетровськ, провул. Львівський, буд. 28, ЄДРПОУ 33249083, р/р 26002020006501 в Філ. № 4 ВАТ «АКБ «Капітал», МФО 307388) в порядку ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», і відкриває ліквідаційну процедуру. Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до ліквідатора (адреса для листування: 49041, м. Дніпропетровськ, ж/м Тополя-3, буд. 21, корп. 2, кв. 71).

Постановою Господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, б-р Шевченка, б. 307) від 13 листопада 2008 року у справі №10/5049 Відкрите акціонерне товариство «Шполянська рибоводно-меліоративна станція», 20653, с. Антонівка Шполянського району Черкаської області, код ЄДРПОУ 00725269, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відсутнього боржника.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Юдицького Олександра Вікторовича (адреса поштової: 18018, м. Черкаси, пр-т Хіміків, б. 60, кв. 9, юридична: 65490, м. Теплодар Одеської області, пр-т Енергетиків, б. 85, кв. 5), ліцензія Міністерства економіки України АБ №176122 від 19.07.2005 року, тел.: +38 050 333-71-20, тел./факс: +38 047 265-09-66. Заяви кредиторів товариства приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за поштовою адресою ліквідатора.

За адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, каб. 4 відбудуться аукціони з визначення переможця щодо майна наступних підприємств:

16 січня 2009 р. об 11 год. 00 хв. - КП "Інтеркарпати", а саме: Лот № 1: табуретки б/у - 6 шт. - 15,00 грн.; Лот № 2: набір кухонний б/у - 1 шт. - 40,00 грн.; Лот № 3: диван-ліжко б/у - 1 шт. - 58,00 грн.; Лот № 4: стільчики б/у - 74 шт. - 111,00 грн.; Лот № 5: комп'ютерні столики (розібрані, некомплект) - 10 шт. - 235,00 грн.; Лот № 6: тумбочки - 29 шт. - 435,00 грн.; Лот № 1: борони - 2 шт. - 20,00 грн.; Лот № 8: печі побутові - 3 шт. - 135,00 грн.; Лот № 9: котли КСТ-16 - 11 шт. - 737,00 грн.; Лот № 10: Форми хлібні тефлонові - 738 шт. - 1845,00 грн.; Лот № 11: Форми хлібні круглі - 94 шт. - 94,00 грн.; Лот № 12: Форми хлібні гофровані - 420 шт. - 504,00 грн.; Лот № 13: Брюки чоловічі - 24 шт. - 360,00 грн.; Лот № 14: Брюки чоловічі - 6 шт. - 90,00 грн.; Лот № 15: Костюми чоловічі - 10 шт. - 260,00 грн.; Лот № 16: Піджаки чоловічі - 13 шт. - 156,00 грн.; Лот № 17: Піджаки жіночі - 3 шт. - 33,00 грн.; Лот № 18: Сервізи чайні - 105 шт. - 840,00 грн. Місце знаходження майна: Закарпатська область, Ужгородський р-н, с. Р.Комарівці, вул. Центральна, 81.

16 січня 2009 р. об 12 год. 00 хв. - СВК "Колос", а саме: Лот № 1: Комбайн "Нива" - 1 шт. - 790,00 грн. Місце знаходження майна: Закарпатська область, Ужгородський р-н, с. Паладь Комарівці.

16 січня 2009 р. об 14 год. 30 хв. - СВБК "Ганичі", а саме: Лоти №№ 1-73: Товарні залишки, загальна сума - 4269,00 грн.; Лот № 74: Обладнання, що належить Кахельному заводу урочище "Мочар" СВБК "Ганичі" - 49,00 грн.; грн.; Лот № 75: Вентилятор - 3 шт. - 0,35 грн.; Лот № 76: Шкаф металевий - 1 шт. - 2,80 грн.; Лот № 77: Стільці м'які - 11 шт. - 2,80 грн.; Лот № 78: Столи конторські - 3 шт. - 7,00 грн.; Лот № 79: Шкаф дерев'яний - 3 шт. - 4,20 грн.; Лот № 80: Матрас - 1 шт. - 1,12 грн.; Лот № 81: Ліжко - 2 шт. - 3,50 грн.; Лот № 82: Карнізи - 17 шт. - 3,50 грн.; Лот № 83: Телефонний апарат - 1 шт. - 1,12 грн.; Лот № 84: Електрокалькулятор - 1 шт. - 0,77 грн.; Лот № 85: Стіл двохтумбовий - 1 шт. - 0,77 грн.; Лот № 86: Стіл (2-х дверний) - 8 шт. - 14,00 грн.; Лот № 87: Стіл - 1 шт. - 0,77 грн.; Лот № 88: Шкаф металічний - 1 шт. - 2,24 грн.; Лот № 89: Стежак дерев'яний - 1 шт. - 2,24 грн.; Лот № 90: Вішалка металева - 4 шт. - 1,12 грн.; Лот № 91: Крісло трійне - 2 шт. - 1,54 грн.; Лот № 92: Крісло велике - 1 шт. - 2,10 грн.; Лот № 93: Крісло трійне - 1 шт. - 1,47 грн.; Лот № 94: Стіл прикладний - 5 шт. - 3,50 грн.; Лот № 95: Телефонний апарат - 1 шт. - 1,12 грн.; Лот № 96: Стільці - 40 шт. - 8,40 грн.; Лот № 97: Книжні шафи (1988 р.в.) - 2 шт. - 4,55 грн.; Лот № 98: Стіл конторський (1992 р.в.) - 1 шт. - 1,75 грн.; Лот № 99: Стіл великий (2003 р.в.) - 1 шт. - 2,45 грн.; Лот № 100: Стіл (2003 р.в.) - 1 шт. - 5,95 грн.; Лот № 101: М'яка мебелі - 1 шт. - 14,70 грн.; Лот № 102: Мебелі "Глобус" (1980 р.в.) - 1 шт. - 7,70 грн.; Лот № 103: Трибуна (1982 р.в.) - 1 шт. - 2,45 грн.; Лот № 104: Диван (1990 р.в.) - 1 шт. - 4,90 грн.; Лот № 105: Бесідка, рік побудови - 1986, стіни дерев'яні, покриття дерев'яна по дерев'яним кроквам, площа 5,0 м. кв. - 16,45 грн.; Лот № 106: Бесідка, рік побудови - 1988, стіни дерев'яні, покриття дерев'яна по дерев'яним кроквам, площа 5,0 м. кв. - 16,45 грн.; Лот № 107: Павільйон, рік побудови - 1988, стіни металеві, покриття шиферна, площа 8,0 м. кв. - 53,90 грн.; Лот № 108: Телефонізація контори - 1053,50 грн.; Лот № 109: Будівля Вівчарника "ОПАЛЕНИК" - 1024,10 грн.; Лот № 110: Станок деревообробний циркулярний - 7,00 грн.; Лот № 111: Токарний станок - 11,20 грн. Місце знаходження майна: Закарпатська область, Тячівський р-н, с. Ганичі, вул. Леніна, 122.

16 січня 2009 р. об 16 год. 00 хв. - ТОВ "Забудівник", а саме: Лоти №№ 1-69: Товарні залишки, загальна сума - 115,00 грн. Місце знаходження майна: Закарпатська область, Ужгородський район, с. Розівка, вул. Конішівська, 38.

Результати аукціону та визначення їх переможця по кожному аукціону оформляються протоколом, який затверджується Організатором аукціону (продажу), та підписується переможцем аукціону. Особа, яка стала переможцем аукціону за наслідками проведеного аукціону, отримує право на придбання відповідного об'єкту (майна). Таке право ним реалізується шляхом укладення відповідного договору купівлі-продажу, який укладається між продавцем та переможцем аукціону, з врахуванням вимог, встановлених законом. На аукціоні можуть бути присутні й інші особи, якщо вони внесуть вхідну плату в розмірі 500,00 грн. Вартість аукціонної документації становить 500,00 грн.

Для участі в аукціоні потенційним покупцям не пізніше, ніж за три дні до початку аукціону слід подати організатору аукціону (продажу) заяву; копію паспорту (перші чотири сторінки та сторінки, де вказана останнє місце реєстрації) або документу, що його замінює; належну копію ідентифікаційного коду фізичної особи або представника юридичної особи; оригінал документу, що посвідчує повноваження представника юридичної особи; оригінал документу про сплату гарантійного внеску; оригінал документу про сплату реєстраційного внеску; оригінал довідки про те, що проти учасника аукціону не порушено справу про банкрутство; оригінал декларації про доходи для покупців-фізичних осіб; нотаріально засвідчені копії установчих документів для покупців-юридичних осіб та суб'єктів підприємницької діяльності (копію рішення про участь в аукціоні - для органів місцевого самоврядування) та внести в безготівковому порядку грошові кошти в розмірі 10% від початкової ціни кожного лоту на рахунок організатора аукціону (продажу) та реєстраційний внесок (17 грн.) на рахунок організатора аукціону (продажу) - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Закарпатській області у ФУ "Укргазбанк" м. Ужгород, вул. Швабська, 70, п/р № 260091506, Код 26252740, МФО 312776. Затверджений протокол аукціону є підставою для укладення протягом 15 дн. договору купівлі-продажу між переможцем та продавцем. З майном можна ознайомитися щодня, крім вихідних, з 9 до 16 години за адресою місцезнаходження майна. З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися з понеділка по п'ятницю з 09 по 18 год. до організатора аукціону (продажу) за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, тел. (80312) 619122."

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 04.11.2008 р. порушив справу № 42/150Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Вітак» (код ЄДРПОУ 31949372, адреса: 85354, Донецька область, Красноармійський район, смт. Гродівка, вул. Донецька, 91, р/р 2600411020 в ДОД «Райффайзен Банк Аваль», МФО 335076.

Мораторій на задоволення вимог кредиторів введено з 04.11.2008 р.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Пелюханову Ларису Миколаївну (ліцензія АВ № 397140 від 24.04.2008 р.; Донецька область, м. Артемівськ, вул. Сибірцева, 17/320).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ "Шляхмаш" повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються активи ВАТ "Шляхмаш", які знаходяться за адресою: Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Гагаріна, 7: 1. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 34881,21грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1744,06грн. 2. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 35233,85грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1761,69грн. 3. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 89909,17грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 4495,46грн. 4. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 4161,08грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 208,05грн. 5. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 9346,58грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 467,33грн. 6. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 935,78грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 46,79грн. 7. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 14530,59грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 726,53грн. 8. Споруди, обладнання, інше майно, початкова ціна продажу - 23856,37грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1192,82грн. 3 фіксованими умовами аукціону та технічно характеристикою майна можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону-17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 27 календарних днів до 13.00 год. 08 січня 2009р. включно. Аукціон відбудеться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 12 січня 2009р.на Донецькій філії товарної біржі "ИННЭКС" о 12.00 год. за адресою: м. Донецьк, вул. Ходаковського, 5. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі-продажу з ліквідатором ВАТ "Шляхмаш". Довідки за телефонами: (062) 304-37-21, 304-77-83.

Господарський суд Миколаївської області Постановою:

— від 26 листопада 2008 р., визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «ІНТЕР ФІНАНС», ЄДРПОУ 35722827, м. Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 91, оф. 305 (справа № 5/533/08);

— від 26 листопада 2008 р., визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру приватного підприємства «ТРАНСАВТО-МИКОЛА-ІВ», ЄДРПОУ 34852318, м. Миколаїв, вул. Васильєва, 51, корп. 1, кім. 1 (справа № 5/534/08);

— від 26 листопада 2008 р., визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру приватного підприємства «СОРАС-М», ЄДРПОУ 34607083, м. Миколаїв, вул. Комсомольська, 9, кв. 13 (справа № 5/532/08).

Ліквідатором підприємств призначено Томашевського О. О. (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства АВ № 158229), м. Миколаїв, вул. Робоча, 7, к. т. (0512) 44-72-27.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Дочірнє підприємство «Калуський хлібокомбінат» Відкритого акціонерного товариства «Концерн Хлібпром» (77300, Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Пекарська, буд. 2, код ЄДРПОУ 33703949) повідомляє, що 11.04.2008 року на загальних зборах акціонерів ВАТ «Концерн Хлібпром» було прийнято рішення про ліквідацію Доірнього підприємства «Калуський хлібокомбінат» Відкритого акціонерного товариства «Концерн Хлібпром».

Вимоги кредиторів приймаються протягом 2 місяців з дати опублікування оголошення за адресою: 77300, Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Пекарська, буд. 2.

Дочірнє підприємство «Рівнехліб» Відкритого акціонерного товариства «Концерн Хлібпром» (33011, м. Рівне, вул. Кіквідзе, буд. 66, код ЄДРПОУ 33803703) повідомляє, що 05.09.2008 року на загальних зборах акціонерів ВАТ «Концерн Хлібпром» було прийнято рішення про ліквідацію Доірнього підприємства «Рівнехліб» Відкритого акціонерного товариства «Концерн Хлібпром».

Вимоги кредиторів приймаються протягом 2 місяців з дати опублікування оголошення за адресою: 33011, м. Рівне, вул. Кіквідзе, буд. 66.

ТОВ «Аттіс» ЛТД, код ЄДРПОУ 03805589, повідомляє, що Торговий патент на здійснення торгівельної діяльності серія ТПА № 854636, термін дії якого до 30.11.08 вважається недійсним, з причини його втрати.

Втрачену печатку Фізичної особи - підприємця Ревякіна Олександра Олександровича (ідентифікаційний номер 3030416076) зареєстрованого в Печерській РДА вважати не дійсною.

Постановою Господарського суду м. Києва від 18.11.2008 по справі № 44/400-6 товариства з обмеженою відповідальністю «ІДЗ, ЛТД» (01015, м. Київ, вул. Панфіловців, б. 1, ЄДРПОУ 35265327) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором ЛОБ «Тітан Ко».Претензії кредиторів приймаються за адресою: 03115, м. Київ, п/в 115, а/с 72.

Постановою Господарського суду м. Києва від 25.11.2008 по справі № 44/376-6 ТОВ «ЦТПК, ЛТД» (м. Київ, вул. Панфіловців, б. 1, ЄДРПОУ 35633732) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором ДР «с+р Юкрейн».

Претензії кредиторів приймаються за адресою: 03115, м. Київ, п/в 115, а/с 72.

Постановами господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б): — по справі № 50/327 від 29.10.2008 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Саак» (вул. Оранжерейна, 1, м. Київ, 04112, код ЄДРПОУ 31055683) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;

— по справі № 50/328 від 29.10.2008 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Трансбудпроект» (вул. Андрія Іванова, 10, м. Київ, код ЄДРПОУ 30968614) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;

— по справі № 50/329 від 29.10.2008 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Екобудінвест-1» (вул. Багговутівська, 8/10, м. Київ, 04107, код ЄДРПОУ 32920747) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;

— по справі № 50/331 від 29.10.2008 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Корпорація «Газконтракт» (вул. Сім'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, код ЄДРПОУ 25276140) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;

— по справі № 50/332 від 29.10.2008 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Датавей Солюшн» (вул. Підгірна/Гатарська, 3/7, м. Київ, 04050, код ЄДРПОУ 32000551) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Постановами від 29.10.2008 р., ліквідатором банкрутів призначено арбітражного керуючого Яківа О. Р. (ліцензія серії АБ № 271798 від 21.04.2006 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення за адресою: 02098, м. Київ, проспект Павла Тичини, 12-6, кв.116.

13 грудня в Україні мінлива хмарність, місцями опади у вигляді мокрого снігу та дощу. На дорогах ожеледиця. Вітер південно-східний, 5—10 м/с, на заході та півдні місцями пориви 15—20 м/с. Температура на півдні та заході вночі від 3° морозу до 3° тепла, на решті території вночі 3—8° морозу, вдень від 1° морозу до 4° тепла; в Карпатах вночі 2—7° морозу, вдень від 2° морозу до 4° тепла.

ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

І брюки стануть, як новенькі

Добре вичистивши брюки шіткою, виверніть їх навиорот і добре випрасуйте витягнуті на колінах місця. Приготуйте розчин з двох столових ложок води та оцту. Змочіть ним ті місця на брюках, де пролягають складки, — спереду і ззаду. Після того знову виверніть брюки і випрасуйте через чисту цупку полотнину. Такі складки триматимуться цілий місяць. Ви також зможете оновити джинси, які встигли зблякнути, посіріти і стали надто м'якими. Весь секрет у полосканні після прання. У воді для полоскання розпустіть синьку, щоб вода стала темно-синьою. Налийте туди заздалегідь заварений крохмаль. І покладіть злинялі джинси, щоб вони трохи полежали і увібрали в себе крохмаль і синьку. Після цього їх, не викручуючи, вішають сушитися.

НЕ ЗАЙВЕ НАГАДАТИ

Солодкі газовані напої шкодять зубам

Це стверджують лікарі Академії загальної стоматології. Лимонна кислота, яка міститься у фруктовій газованій воді, призводить до ерозії зубної емалі і, як наслідок, до випадання зубів. Тому фахівці радять відмовитися від вживання таких напоїв і замінити їх звичайним чаєм, чорним або зеленим. Дослідники порівняли вплив на зубну емаль чорного і зеленого чаю, содової і апельсинового соку. Чай, на відміну від газованої води і соку, не руйнує емаль. Зелений чай виявився кориснішим за чорний — у ньому міститься більше природних флавоноїдів, які захищають від запалення. Але пити його, кажуть лікарі, треба без молока, лимона і цукру, оскільки ці продукти знижують корисні властивості. Іх не має і холодний чай, який продають, оскільки наповнений лимонною кислотою.

СМАЧНОГО!

«Гриби під снігом»

Потрібно: 4—5 картоплин, 4 цибулини, 2 морквини, 400—500 г м'яса, 400—500 г грибів, 200 г сиру, 250 г майонезу, 3 ст. ложки олії (для смаження грибів та цибулі), зелені. Шампінйони відваріть та обсмажте. Цибулю дрібно поришіть й також обсмажте до золотавого кольору та змішайте з грибами. Натріть на терті сир. М'ясо відваріть й поріжте на дрібні шматочки. Картоплю й моркву відваріть і поріжте кубиками. Всі продукти викладіть в салатницю шарами. Спочатку — картоплю, потім смажені гриби з цибулею, майонез. Тоді — моркву, відварене м'ясо і знову майонез, посипте тертим сиром. Прикрасьте салат зеленню.

Наталія БОРИСПІЛЬСЬКА.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

Актоціани, які містять червоний буряк, зупиняють ріст ракових пухлин

АПТЕКА НА СТОЛІ

Неможливо перелічити всіх недуг, які лікує буряк. Він довше за всі овочі зберігає свої поживні речовини — майже до нового врожаю, дає енергію клітинам, зв'язує токсини і сприяє їх виведенню.

Народні цілителі лікують ангіну соком буряка, застарілі тонзиліти виліковуються, якщо хоча б один місяць ввечері полоскати горло відваром неочищеного буряка (1 кг на 2 л води, варити до готовності на повільному вогні). Відвар зберігати в холодильнику не більше 3—4 днів, а перед застосуванням додати небагато гарячої води. Сік буряка з медом знижує кров'яний тиск, поліпшує склад крові. У бурякові міститься понад 50 відсотків натрію і тіль-

ки 5 відсотків кальцію. Це особливо корисно для підтримки розчинності кальцію, який нагромаджується у кровоносних судинах внаслідок надмірного споживання вареної їжі. 25 відсотків калію живлять усі фізіологічні функції організму, 8 відсотків хлору — очищують печінку, нирки і жовчний міхур. Буряк неоднорідний за своїм складом — ближче до корінця він багатший на поживні речовини, а ближче до бадилля містяться отруйні речовини, тому цю частину треба видаляти. Найкорисніший — темний буряк подовженої форми. До споживання сирого буряка треба привчатися поступово, вводячи його до раціону буквально по чайній ложці. Це ж і стосовно соку: спочатку — не більше за чверть склянки на склянку води або іншого соку. Довести до третини склянки — не більше. При ураженнях шлунково-кишкового тракту краще вживати варений буряк. Він зберігає свою цілющу властивість при тепловій обробці, але готувати його треба на пару і не дуже довго.

Як перетворити деревну тирсу на добриво

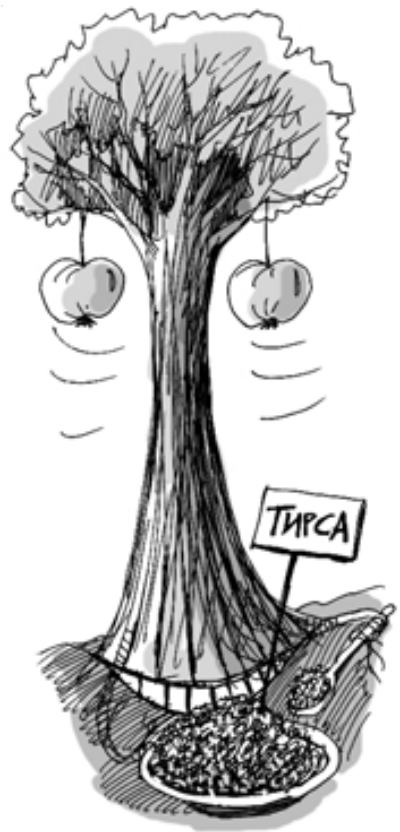
ДО ВЕСНИ ГОТУЄМОСЬ ЗАЗДАЛЕГІДЬ

Великі тепличні комбінати давно використовують деревну тирсу — її застосовують як розпушувальний матеріал для ґрунтів. Проте для невеликих присадибних ділянок деревна тирса без попередньої підготовки малоефективна. Бо для рослин вона не може бути джерелом поживних речовин. Це насамперед матеріал, що поліпшує основні властивості ґрунту, та він водночас може і понизити його родючість. Річ у тому, що бактерії, які розкладають тирсу, поглинають азот, доступний рослинам.

Тому перед тим, як вносити тирсу, вона повинна 2—3 місяці улежатись. Атмосферні опади й інші природні чинники нададуть їй первинного розкладання. Після цього її можна готувати до внесення у ґрунт. Перед закладкою в компостну купу тирсу зволожують водою або, ще краще, розчином гною, і навіть розбавленими водою харчовими відходами. А щоб процес відбувся ефективніше, в компостні купи додають опале листя, залишки рослин і землю (2—3 відра на 1 куб. м). Якщо компоненти сухі, при закладці їх треба зволожити (вологість маси має бути в межах 45—55%). Вапнувати обов'язково. А ось до ями закладати компост не варто — він може закис-

нути. Компост треба перелопачувати і за необхідності зволожувати. Він дозріває за 1—2 місяці і стає чудовим органічним добривом для будь-якого типу ґрунтів. Таке добриво здатне не лише значно поліпшити структуру ґрунту, а й зробити її повітряно- і водопроникною.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЦЬОГО ДНЯ, 12 ГРУДНЯ

□ 1908. Народився Густав Ернесакс, естонський композитор і хоровий диригент. Засновник (1944), головний диригент і художній керівник академічного чоловічого хору Естонії. □ 1923. Помер живописець, майстер пейзажу Іван Похитонов. □ 1928. Народився видатний киргизький письменник Чингіз Айтматов та український актор і кінорежисер Леонід Биков. □ 1959. При ООН створено Комітет з використання космічного простору в мирних цілях. □ 1979. Політбюро ЦК КПРС ухвалило рішення про введення радянських військ в Афганістан. □ 1988. Перший випробувальний політ транспортного літака Ан-225 "Мрія".

Ефективний вплив натертого червоного буряка на клітини

злюкисної пухлини. За 2—4 тижні лікування наставали об'єктивні ознаки поліпшення загального стану. Наукові дослідження показали, що на ракові клітини впливають актоціани — фарбувальні сполуки з групи рослинних фенолів. Актоціани чорниці, чорної смородини, чорної бузини, звіробою, червоного вина здатні також зупиняти розвиток злоякісних клітин. Але червоний буряк, згідно з проведеними експериментами, діє увосемеро активніше.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

КОСМЕТИЧКА

Щоб прищі не докучали

Якщо є прищі (запалення сальних залоз), то дуже важливо акуратно і м'яко очищати шкіру, особливо на обличчі. Національний інститут з дослідження артрити, кістково-м'язової системи і шкірних хвороб радить дотримуватися нескладних правил.

- Регулярно вмиватися: вранці, як тільки прокинулися, ввечері, перед тим як лягати спати, і завжди після фізичних вправ або спітніння.
- Умиватися потрібно повністю, не забуваючи про ділянки навколо рота й біля волосся.
- Порадьтеся зі своїм дерматологом, що краще підійде для очищення вашої шкіри.
- Не рекомендується використовувати штучне жорстке мило або в'язкі засоби, а також не варто часто користуватися скрабом.
- Потрібно регулярно мити волосся. Якщо волосся жирне, то треба мити його щодня.

КОРИСНО ЗНАТИ

Якщо кава вам смакує — пийте на здоров'я!

Учені провели ще одне дослідження впливу кави на здоров'я людини. Виявляється, цей напій не настільки шкідливий, як вважалося раніше, а навіть навпаки. А для жінок користь кави особливо очевидна.

Спеціалісти провели масштабне дослідження за участю 84 000 жінок і 42 000 чоловіків. Протягом 25 років лікарі спостерігали за їх гастрономічними уподобаннями і станом здоров'я. У результаті були зроблені висновки: у людей, що пивають за день 2—3 чашки кави, ризик розвитку серцевих захворювань знижується на чверть порівняно з тими, хто взагалі її не п'є. Позитивний ефект позначається і загалом на здоров'ї людини. Любителі кави на 18 відсотків рідше страждають на різні недуги. Цікаво, що позитивний ефект кави виявляється лише у жінок. Серед чоловіків такої закономірності встановлено не було. При цьому були повністю спростовані думки про те, що любителі кави ризикують раніше померти. Тривалість життя зовсім не залежить від кількості випитої кави.

На сторінці використано інформацію Укрінформу.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн., для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 3282

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

